149. ÅRGANG • NUMMER 11 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • NOVEMBER 2000

LIAHONA

149. ÅRGANG • NUMMER 11 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • NOVEMBER 2000

LIAHONA

OMSLAGET
Gertraude og Gottfried Richter fra Chemnitz Ward i Dresden Stav i Tyskland. (Foto: Paul VanDenBerghe).

LILLE LIAHONAS FORSIDE
Fotoillustration: Craig Dimond

ARTIKLER

ISÆR FOR UNGE

SE SIDE 8

LILLE LIAHONA

SE SIDE 14

November 2000 149. årgang. Nummer 11
LIAHONA 20991 110 – ISSN 1522-9165
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift på dansk.

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Dennis B. Neuenschwander
Vejledere: L. Lionel Kendrick, Yoshihko Kikuchi, John M. Madsen

Undervisningsafdelingen:
Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Redaktionel leder: Richard M. Romney
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktion:
Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Assisterende chefredaktør: R. Val Johnson
Redaktør: Roger Terry
Assisterende redaktør: Jenifer Greenwood
Koordinator: Shannon B. Booth
Tidsskriftasssistent: Collette Nebeker Aune

Design:
Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Seniordesigner: Sharri Cook
Designere: Thomas S. Child, Todd R. Peterson
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J. Christensen, Kari A. Couch, Denise Kirby, Kelli Pratt, Deena L. Sorenson, Claudia E. Warner
Digital Prepress: Jeff Martin

Abonnementsafdeling:
Leder: Kay W. Briggs
Distributionschef: Kris Christensen
Manager: Joyce Hansen

Liahona:
Redaktør: Svend Aage Andersen
Redaktionens adresse: Translation Division, Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg, Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51
Kirkenyt: Lene Henriksen

Tegning af abonnement eller adresseændring kan foretages enten ved henvendelse til din tidsskriftsrepræsentant eller direkte til Nordisk Servicekontor, Utlandagatan 24, S-412 80 Göteborg. Tlf 0046- 31 77 88 976. Fax 0046-31 16 55 29. Abonnementsprisen på DKK 85 pr. år (inkl. moms og porto) betales direkte i menigheden under »Andet«. Skriv: »Liahona«.

Indsend manuskripter og spørgsmål til *Liahona*, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA. eller med e-mail til CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org

Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder »kompas« eller »vejviser«) udgives på albansk, armensk, bulgarsk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, fijiansk, finsk, fransk, haitisk, hiligaynon, hollandsk, ilokano, indonesisk, islandsk, italiensk, japansk, kiribati, kinesisk, koreansk, lettisk, litauisk, malagassisk, mongolsk, norsk, polsk, portugisisk, rumænsk, russisk, samoansk, spansk, svensk, tagalog, tahitisk, thai, tjekkisk, tongansk, tysk, ukrainsk, ungarsk og vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra sprog til sprog).

For readers in the United States and Canada:
November 2000 Vol. 149 No. 11. LIAHONA (USPS 311-480) Danish (ISSN 1522-9165) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canadian Poste Information: Publication Agreement #1604821)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

KOMMENTARER FRA LÆSERNE

PIONERER PÅ ELFENBENSKYSTEN

Det er en glæde for min familie at modtage *Liahona* (portugisisk). Min hustru og jeg holder meget af artiklerne om Kirkens pionerer rundt omkring i verden. Det var dejligt at læse om pionererne på Elfenbenskysten i martsudgaven i 1999.

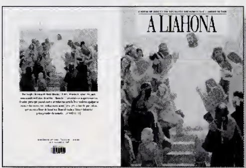
Det at høre om vore brødre og søstre i andre lande og deres store tro, mod, ofre og udholdenhed er en stor motivation for os, for vi bliver mindet om, at Jesu Kristi evangelium forener os i denne store kirkefamilie.

Greg Edison Martins,
Cidade Nova Ward,
Rio Grande Stav i Brasilien

INDSATS BLANDT MINDRE AKTIVE MEDLEMMER

Mange tak for *Liahona* (engelsk), især artiklen »Derfor ville jeg ikke gå i kirke« i juniudgaven i 1998. Som stavsmissionær møder jeg masser af medlemmer, som har bekymringer. Somme tider vakler jeg, når jeg taler med mindre aktive medlemmer, men artiklen lærte mig at være mere selvsikker. Nu ved jeg bedre, hvordan jeg skal hjælpe mindre aktive medlemmer. Kirken er altid parat til at hjælpe dem, der farer vild.

Lea Castro del Rosario,
Santa Cristo Gren,
Gapan Stav i Filippinerne

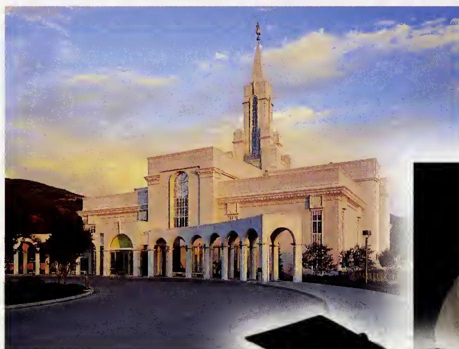

AT MODTAGE HERRENS HJÆLP

Mens jeg var på arbejde den 30. december 1999, tænkte jeg på medlemmerne i Jardim Paineiras Ward, hvor jeg er kvorumspræsident. Jeg spekulerede på, hvordan jeg kunne hjælpe brødrene i mit kvorum til at udvikle sig i Herrens rige. Så opstod den tanke i mit sind, at jeg skulle bede brødrene om at vogte Herrens får.

Den 31. december 1999 fandt jeg januarudgaven af *Liahona* (portugisisk) i 2000 i brevkassen. En af de første taler i dette generalkonferencenummer var »Vogt mine får« af ældste Ben B. Banks fra De Halvfjerds Præsidium. Jeg indså straks, hvor velsignede vi er, at vi har Helligånden til at lede os. Jeg læste uddrag af talen for brødrene i ældsternes kvorum. Jeg bad dem om at læse talen indgående derhjemme og overveje emnet. Jeg er dybt taknemlig for de velsignelser, som jeg får, når jeg søger Herrens hjælp.

Fernando J. Calderari,
Jardim Paineiras Ward,
Juiz de Fora Stav i Brasilien

At opnå et godt liv

Præsident James E. Faust
Andenrådgiver i Det Første Præsidentskab

Frelseren sagde: »Jeg er kommet, for at de skal have liv og have i overflod« (Joh 10:10). Hvordan opnår vi denne overflod? Det gode liv omfatter en uendelig søgen efter kundskab, lys og sandhed.

Præsident Hugh B. Brown (1883-1975), tidligere rådgiver i Det Første Præsidentskab, har sagt: »Gud ønsker, at vi skal lære og vedblive med at lære, men det kræver, at der er noget, som vi må ›aflære‹ igen. Som onkel Zeke sagde: ›Det er ikke min uvidenhed, der har bragt mig i fedtefadet, men det jeg vidste, som bare var forkert.‹ Det største onde er at lukke sindet af eller gøre det fjendtligt over for sandheden, så intellektets arterier hærdes.«[1]

Vi kan opnå kundskab fra to kilder. Den ene er guddommelig, og den anden er verdslig. Rex E. Lee (1935-1996), som var rektor for Brigham Young University, omtalte dem som »den rationelle metode og den superrationelle metode«. Vi er alle mere bekendt med den rationelle metode, som vi lærer i skolen og gennem et livslangt studium. Den superrationelle eller guddommelige kilde er mindre almindelig. Og dog er det den sikreste kilde. Begge kilder er tilgængelige for os. Heldigvis behøver vi ikke at vælge den ene frem for den

Mulighederne for at opnå et godt liv øges, når vi stræber efter sandhed og kundskab fra guddommelig og verdslig kilde.

DETALJE FRA *DET ANDET KOMME*, AF HARRY ANDERSON; TEMPLET I BOUNTIFUL I UTAH, FOTO: STEVE TREGEAGLE; FOTOILLUSTRATION AF DIMISSION: JED CLARK

anden. Bror Lee fortsatte: »Vi bør føle os lige meget hjemme på både universitetet og i templet. Vi bør betragte begge som lærdomscentre.«[2]

Vi hører tilsyneladende hjemme i et voksende univers. Verdslig viden øges hastigt. Vores kundskab om evangeliske sandheder øges også. Profeter taler fortsat. Det er også muligt at opnå en større forståelse af skrifterne. Mulighederne for at opnå et godt liv øges, når vi stræber efter sandhed og kundskab.

NÅR DER OPSTÅR SPØRGSMÅL

I den uendelige proces med at antage og forkaste oplysninger i vores søgen efter lys, sandhed og kundskab, opstår der i næsten alles liv på et eller andet tidspunkt tvivlsspørgsmål. Det er en del af indlæringsprocessen. Mange er som den far, vi læser om i Bibelen, som havde et besat barn og som tryglede Frelseren: »Jeg tror, hjælp min vantro!« (Mark 9:17, 24).

Kirken har ikke og bør efter min mening heller ikke udtale sig om ethvert stridsspørgsmål. Men jeg kan ikke lade være med at spekulere på, om ikke medlemmer af Kirken bringer sig i åndelig fare, når de offentligt betvivler Joseph Smiths profetiske kaldelse, hans efterfølgere eller nogle af Kirkens grundlæggende, fastslåede læresætninger. De, der udtrykker deres personlige tvivl eller manglende tro som en offentlig revselse af Kirkens lederskab eller lærdomme eller som led i en konfrontation med dem, der også søger evigt lys, træder ind på hellig grund. De, der beklager sig over Kirkens lærdomme eller lederskab, men mangler tro til eller ønske om at holde Guds befalinger, risikerer at afskære sig fra den guddommelige kilde til kundskab. De nyder ikke Ånden i samme omfang, som de kunne have gjort, hvis de viste sig oprigtige i deres kærlighed til Gud ved at vandre ydmygt for ham, ved at holde hans befalinger og ved at opretholde dem, som han har udpeget til at lede Kirken. Nogle af dem, der kritiserer og finder fejl, har tidligere følt den åndeligt beroligende trøst, som nydes af dem, der er i harmoni med evangeliet, som det blev gengivet af Joseph Smith. De er måske også faret vild og er blevet glemt af dem, der skulle have vist dem omsorg.

HVOR FINDER MAN TRYGHED

Der findes ikke en stenmur, som beskytter Kirkens medlemmer mod verdens fristelser. Ligesom alle andre overvældes Kirkens medlemmer af bedrag, udfordringer og fristelser. Men for dem, der nærer vedvarende tro, sund dømmekraft og klarsyn, er der en usynlig mur, som de har valgt aldrig at overskride. De, der befinder sig på den sikre side af denne usynlige mur, er fulde af ydmyghed. De anerkender villigt Guds overherredømme og stoler på skrifterne og hans tjenere, Kirkens

For en del år siden kritiserede folk visdomsordet. Nu har videnskabelige kendsgerninger bekræftet, at visdomsordet, som blev givet ved åbenbaring til profeten Joseph Smith, er en storslået sundhedslov, selv om dets største velsignelser efter min mening er åndelige.

lederes råd. Disse ledere er mennesker med svagheder, og de er ufuldkomne i deres visdom og dømmekraft. Der findes ingen fuldkomne mennesker på jorden. Men næsten uden undtagelse yder disse ledere oprigtigt, ydmygt og bønsomt en stor og hengiven kristen indsats efter bedste evne. Og hvad der er endnu vigtigere, så besidder de guddommelig myndighed og beføjelser, hvor igennem store og evige velsignelser kan tilflyde dem, der opretholder og følger dem. De er Guds tjenere.

Nogle få kritikere fatter måske ikke de trofastes hengivenhed. For eksempel skrev en kritiker engang, at lydighed mod budene, såsom tiende, er obligatorisk. Men din og min lydighed er aldrig obligatorisk; så ville den jo være påtvunget. Intet i Kirken er tvungent. Handlefrihed er et af lydighedens vigtigste principper, og lydighed udspringer af kærlighed til Gud og hengivenhed for hans værk. Den eneste straf for alvorlig overtrædelse eller apostasi er, at det pågældende medlem afskæres fra Kirkens samfund og fællesskab (se L&P 134:10).

Er en af grundene til, at mænd og kvinder savner tro, at de har nok i sig selv? Nogle synes næsten at nære en frygt for at søge visdom og kundskab hos en kilde, der er højere end dem selv. De forlader sig udelukkende på den verdslige kilde til lærdom. En mindre skare hævder måske at være tro og loyale mod Kirken, men synes, at det er smart, fint eller in at være lidt oprørske, at være en smule egenrådige og at hakke på nogle af de traditionelle lærdomme, som kommer fra profeten Joseph Smith og hans efterfølgere. Det kan stamme fra manglende guddommelig kundskab. Da jeg var dreng, var visdomsordet en af de lærdomme, der oftest blev kritiseret. Nogle følte sig krænket, når Kirkens ledere belærte om det. Nu har videnskabelige kendsgerninger, der var ukendt i min ungdom, fastslået, at visdomsordet er en storslået sundhedslov, skønt dets største velsignelser efter min mening er åndelige.

Jeg har hørt nogle sige: »Jeg kan tro på alle åbenbaringerne, undtagen én.« Det er svært at forstå den logik. Hvis man tror på, at åbenbaringer kommer fra en guddommelig kilde, hvordan kan man så vælge og vrage? Vores accept af evangeliet bør være fuld og hel, af hele vores hjerte og sjæl.

Nogle retfærdiggør deres kritik med at hævde: »Men det er jo sandt.« Mit svar er: »Hvordan kan du være sikker på det?« Åndelig sandhed skal knyttes til tro og retskaffenhed for fuldt ud at blive forstået. Apostlen Paulus minder os om, at misbrug af sandheden gør den til en løgn (se Rom 1:25).

Siden den genoprettede Kirkes begyndelse har der været meget modstand og mange kritiske røster, både inden for og uden for Kirken. Hvad har al den modstand og kritik resulteret i? Nogle af de åndeligt umodne, de svage og de skeptiske er faldet fra. Men selve Kirken har ikke alene overlevet, men er vokset og er blevet stærkere. I nogle henseender kan intet andet i verden måle sig med dette værk. Trods de mange udfordringer i forbindelse med den voldsomme vækst er der tegn på, at troen øges over det meste af jorden. For eksempel er der aldrig før i verdenshistorien blevet bygget så mange templer.

Jeg tror ikke, at dette værk kan standses eller lide alvorlig skade på grund af vore kritikere. Mange profetiske udtalelser tyder på det modsatte. Historien har tydeligt vist, at Kirken er vokset under forfølgelser; den har haft fremgang trods kritik. Man kan spilde megen tid og energi på frugtesløst at finde fejl ved lærdommene, skikkene eller lederskabet. De, der er blevet vasket rene ved dåbens vand, bringer deres evige sjæl i fare ved tankeløst blot at søge den verdslige lærdomskilde. Vi tror, at Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige har Kristi evangeliums fylde, hvilket evangelium er indbegrebet af sandhed og evig oplysning. Vi fastholder, at Kirkens store arv er, at den besidder den eneste fuldstændige vej til evigt liv.

KILDEN TIL SAND LÆRE

Hvem kan udtrykke den officielle lære? Det er klart fastslået ved åbenbaring og tradition, at Kirkens nuværende præsident og hans rådgivere besidder nøglerne til at stadfæste den sande lære. Denne myndighed er givet ved åbenbaring. Det Første Præsidentskab udgør »et

PORTRÆT AF JOSEPH SMITH, AF DAN WEGGELAND, FRA ET ORIGINALT KUNSTVÆRK; FOTOILLUSTRATION: JOHN LUKE

kvorum … til at modtage åbenbaringerne for hele kirken« (L&P 124:126). Om denne myndighed har ældste Stephen L. Richards (1879-1959), mens han var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, udtalt:

»De [præsidentskabet] er højesteret her på jord, når det gælder udlægningen af Guds lov.

I udøvelsen af deres funktioner og overdragede myndighed styres de af en forfatning, hvoraf en del er nedskrevet og en del ikke er det. Den skriftlige del udgøres af de godkendte skrifter, både gamle og nyere, og i de nedskrevne udtalelser fra vore sidste dages profeter. Den uskrevne del er åbenbaringens ånd og den guddommelige inspiration, som hører til deres kaldelse.

Når de formulerer deres fortolkninger og beslutninger, rådfører de sig altid med De Tolv Apostles Råd, som ved åbenbaring er udpeget til at assistere og handle med dem i ledelsen af Kirken. Når disse ledere derfor når til enighed om en beslutning og fremlægger den, bliver den bindende for alle Kirkens medlemmer, uanset hvad den enkelte i øvrigt måtte mene. I Guds rige hersker der lov og orden.«[3]

Vi ønsker ikke, at de, der har tvivlsspørgsmål, skal vise oprigtigheden af deres følelser ved at forlade Kirken. Det er slet ikke det, vi ønsker. Vi håber derimod, at deres oprigtighed kommer til udtryk ved, at de bygger på de følelser, som har holdt dem i Kirken. De kan styrke deres tro ved at følge deres intuitive dømmekraft og de reneste og ædleste følelser i deres egen sjæl. Ved at søge en kilde, der står over dem selv, kan de modtage svar på deres spørgsmål fra en guddommelig kilde. Hvis de har begået fejltrin, er der en vej tilbage. Døren står vidt åben, og arme er strakt ud for at tage imod dem. Der er plads til alle. Enhver kan yde et bidrag.

Med den samme ånd som kom til udtryk i et brev fra Wilford Woodruff (1807-1898), Kirkens fjerde præsident, til Lyman Wight (1796-1858), en apostel, som brød med Kirkens lederskab, siger vi til alle: »Kom hjem til Zion, lev i vor midte, bekend og forsag dine synder og gør ret, som … alle mennesker skal gøre for at nyde Guds gunst og Helligåndens gaver og have fællesskab med de hellige … Vi interesserer os alle for dit velfærd. Du har ingen fjender her. Jo længere du holder dig fra os, des fjernere bliver dine følelser.«[4]

Kirkens lederskab vil fortsætte med at bede for dens kritikere, dens fjender og dem, der ønsker at skade den.

Jeg tror, at det er få ting her i livet, der fortjener ens fulde tillid. Jeg aflægger vidnesbyrd om, at Kirken er fuld tillid værdig. Der er ingen uoverensstemmelse mellem sandhed og tro. Jeg ved, at enhver, der oprigtigt og retskaffent søger at få dette at vide, kan få det åndeligt bekræftet. Må vores sind, hjerte og ånd være åbne for den guddommelige kilde til sandhed. Må vi stræbe opad og hæve os over vore dagligdags bekymringer og blive arvinger til al sandheds kundskab og til Herren og Frelseren Jesus Kristus. □

NOTER

1. Dimissionstale ved Utah State University, 4. juni 1965.
2. »The Proper Equipment«, *Brigham Young University 1981-1982 Fireside and Devotional Speeches*, 1982, s. 131-132.
3. Conference Report, oktober 1938, s. 115-116.
4. Citeret i Ronald G. Watt, »A Dialogue between Wilford Woodruff and Lyman Wight«, *Brigham Young University Studies*, efterår 1976, s. 113.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

1. Det gode liv omfatter en endeløs søgen efter kundskab, lys og sandhed.

2. I vores søgen efter kundskab kan der fra tid til anden opstå tvivlsspørgsmål i enhvers sind.

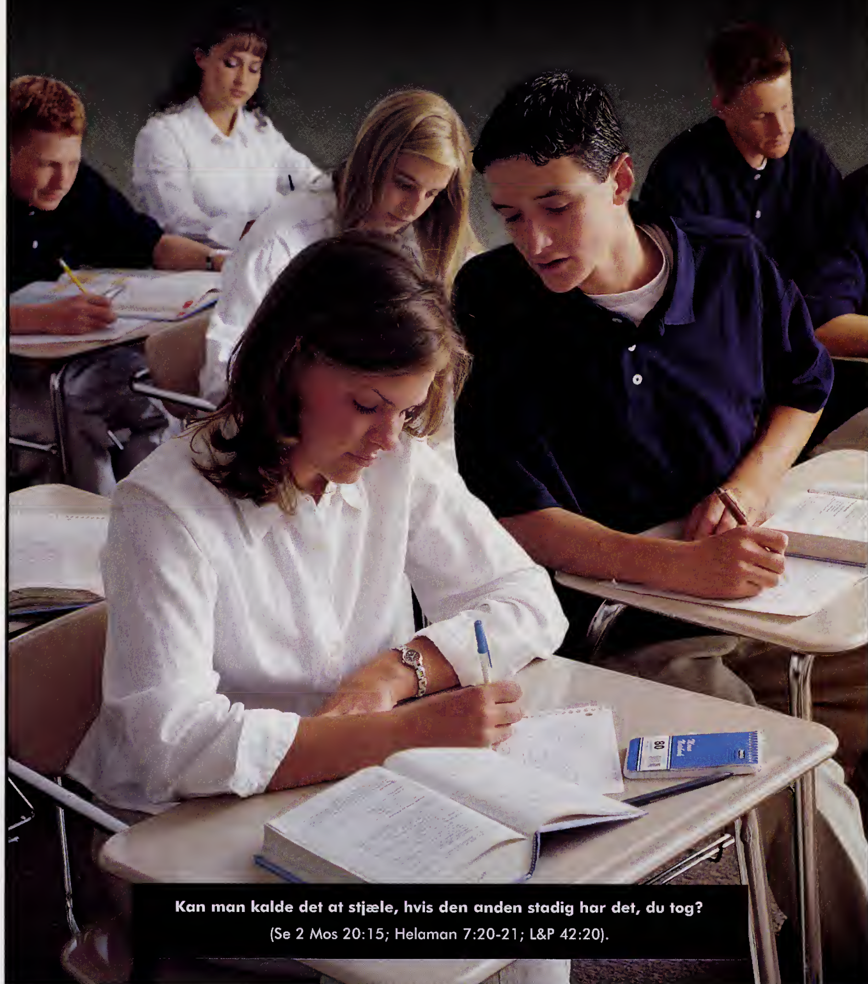
3. Medlemmer bringer sig i åndelig fare, hvis de offentligt betvivler Joseph Smiths eller hans efterfølgeres profetiske kaldelse eller nogle af Kirkens grundlæggende, fastslåede lærdomme.

4. De, der beklager sig over Kirkens lære eller Kirkens lederskab, men mangler tro til eller ønske om at holde Guds befalinger, risikerer at afskære sig fra den guddommelige lærdomskilde.

5. De, der ydmygt og villigt anerkender Guds overherredømme og sætter deres lid til skrifterne og hans tjenere, Kirkens lederes råd, finder sikkerhed.

6. Herrens Kirke er vores fulde tillid værdig.

Den virkelige prøve

Kan man kalde det at stjæle, hvis den anden stadig har det, du tog?
(Se 2 Mos 20:15; Helaman 7:20-21; L&P 42:20).

FOTOILLUSTRATION: MATTHEW REIER

LIV UNDER OPFØRELSE

Barbara Jean Jones

FOTO: FORFATTEREN, UNDTAGEN HVOR ANDET ER ANGIVET; FOTO AF TEMPLET I CAMPINAS I BRASILIEN: RAUL LINS

Disse teenagere spiller en vigtig rolle i byggebranchens vækst i Brasilien.

Det er fredag aften. Fra Recife til Rio og fra Salvador til São Paulo summer Brasiliens storbyer af liv, når de unge mennesker strømmer ud i gaderne og vandrer langs stranden eller ad vejene til udendørs festivaler og markeder, film og underholdning, restauranter og klubber.

Men i et bestemt hjørne af São Paulo – Brasiliens største storby med et indbyggertal på 21 millioner – er fredagens fest og ballade glemt, mens en skare teenagere tager del i noget højst usædvanligt.

De sidder i små grupper omkring en stor, oplyst bygning og kigger af og til på deres ure, mens de stille snakker sammen til langt ud på natten. De er ikke sent ude for at gå på diskotek. De venter ikke på en sen forestilling. De venter ivrigt på noget, som er meget vigtigere, noget, som deres forfædre også har ventet på: Deres aftalte tid til at udføre dåb for de døde i templet i São Paulo i Brasilien.

Fordi dette tempel har været det eneste i et land med flere end 700.000 sidste dages hellige, har dets døre været åbne hele natten hver fredag og indtil sent lørdag for at kunne betjene de mange busser fulde af sidste dages hellige fra yderdistrikterne, som kun kan komme til templet i weekenderne. Efter deres ankomst får de forskellige stave tildelt tidspunkter i løbet af døgnet, hvor de kan udføre tempelordinancer.

EN VOKSENDE UDFORDRING

Ifølge den tidligere tempelpræsident i São Paulo, Aledir Barbour, er betjeningen af så store antal af besøgende »i øjeblikket vores største udfordring, fordi så mange stave gerne vil komme, men vi kan ikke yde dem den service, som vi gerne ville.« Han gør en kort pause, så tilføjer han smilende: »Men det er da en dejlig udfordring at have.«

De brasilianske hellige siger, at de lange busture og den lange ventetid på at komme ind i templet er hele umagen værd. Men nu ligger templer, som blandt andet templet i Campinas (herunder) og i São Paulo (herunder til højre), tættere på mange. Disse unge er parate.

Den hvidhårede, milde tempelpræsident fortæller om en gruppe unge og deres ledere, som var kommet kørende med bus fra Belo Horizonte, som er en storby små 200 kilometer nordøst for São Paulo. De unge fra denne stav medbragte navne på 10.000 forfædre, som de selv havde fundet frem til ved deres slægtsforskning. Gruppen var der fra tirsdag til fredag, men der var jo slet ikke tid nok til at udføre dåb for alle deres forfædre.

Templets dåbsværelse er som regel så fuld af unge tempelgæster, at hver enkelt kun kan blive døbt for fire eller fem afdøde pr. tempelbesøg. Og det sker, efter at mange af de unge og deres forældre fra yderdistrikterne har sparet op i flere måneder for at rejse til templet og har siddet i en bus i flere dage for at nå frem til São Paulo.

Da templet i São Paulo blev indviet i 1978, var det stort nok til at kunne betjene Kirkens medlemmer i Brasilien, som på det tidspunkt talte færre end 60.000. Men medlemstallet i Brasilien er mere end tidoblet siden da, og templet har i længere tid været konstant overfyldt.

Heldigvis virker den hastige vækst, som har skabt denne udfordring, også som en katalysator til at udvirke en vidunderlig forandring – en forandring, som allerede er blevet til velsignelse for de unge brasilianere.

FOTO AF TEMPLET I PORTO ALEGRE I BRASILIEN: RAUL LINS

Besøg på tempelpladserne, som her ved templet i Porto Alegre i Brasilien (til højre), motiverer unge som Fabio Fogliatto (øverst), Ivan Carvalho (i midten) og Guilherme Recordon (nederst til venstre) til at holde sig værdige.

EN TID TIL AT BYGGE

17-årige Fabio Fogliatto og hans venner fra Canoas Stav i Brasilien kigger spændt ind gennem sprækkerne i et hegn, så de kan følge arbejdere med sikkerhedshjelme, der er i færd med at opføre en bygning nær Brasiliens sydligste punkt. Fabio bemærker med tilfredshed, at en af arbejderne forlader byggepladsen, inden denne tænder sin cigaret. »Han ved sikkert, at det er et helligt område for os,« siger Fabio.

På den modsatte side af hegnet ser man et fantastisk syn. Med byen som baggrund skyder murene til templet i Porto Alegre i Brasilien op af den røde jord.

»Bare ved at se dem bygge templet kan jeg fornemme, at det virkelig er Herrens tempel,« siger Ivan Carvalho på 14 fra Esteio Ward. »Det giver mig et endnu stærkere ønske om at komme her og udføre ordinancer for de døde og for mig selv.«

14-årige Guilherme Recordon fra Estância Velha Ward tilføjer: »Og nu hvor vi kun skal køre 20 kilometer i stedet for 300, kan vi måske kommer her hver uge!«

Disse drenges følelser er repræsentative for den voksende begejstring, som mærkes overalt i Brasilien, hvor der opføres templer. Et andet tempel er ved at være færdigt i Campinas (en by lige vest for São Paulo), og endnu et blev for nylig indviet i byen Recife mod nord. Mens Kirken opfører templer rundt om i Brasilien, skaber de unge en tempelværdig livsførelse.

HAV ALTID TEMPLET FOR ØJE

Det er ikke let for de unge brasilianere at leve værdigt til at kunne komme i templet. De bliver drillet af deres kammerater, hvis de ikke tager stoffer, drikker spiritus eller ryger tobak. Umoral er almindelig på plakater og i fjernsynsprogrammer. Mange elever har pornografiske blade med i skole. Under det ugelange karneval, som Brasilien er berømt for, stilles ukyskhed og umoral til skue i gaderne.

Men de unge sidste dages hellige siger, at det at se hen til templet hjælper dem til at holde budene, trods de mange fristelser og prøvelser de kommer ud for. »Når man ikke vil kigge i de [pornografiske] blade henne i skolen,

Janise Figueiró (til venstre) fra Moinhos de Vento Stav i Porto Alegre i Brasilien og Marcus Gonçalves (herunder) fra Campinas Stav skaber en tempelværdig livsførelse, så de kan træde ind i de nye templer, som det i Recife i Brasilien (til højre).

gør de andre nar ad en. Men det er mit mål at tage på mission og blive gift i templet, så jeg ved allerede, at når de prøver at vise mig den slags, så vil jeg ikke se på det,« siger Fabio Marques på 16 fra Campinas 4. Ward i Campinas Stav i Brasilien. »Jeg har allerede truffet min beslutning.«

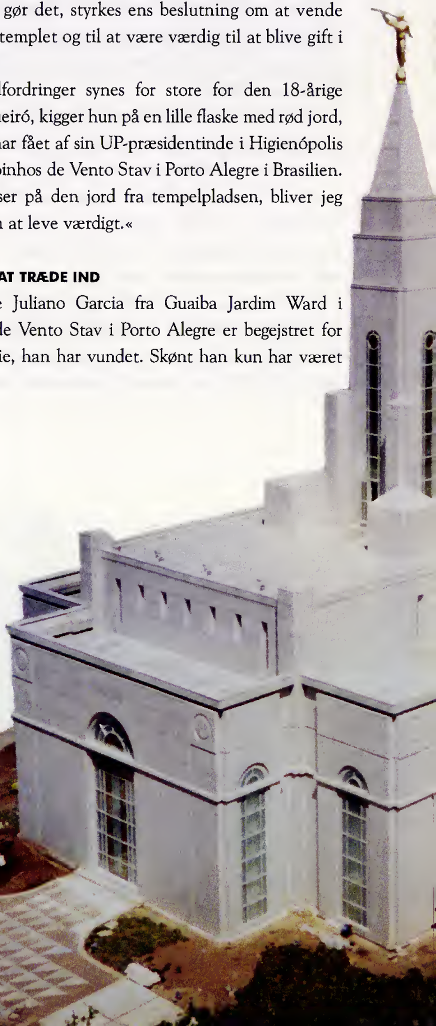
Fabio siger, at det at have et tempel så tæt på hans hjem i Campinas vil styrke ham og hans sidste dages hellige venner. »Det er vanskeligt at komme til templet i São Paulo, men snart kan vi lettere og hyppigere udføre dåb for de døde i templet i Campinas. Og hver gang man gør det, styrkes ens beslutning om at vende tilbage til templet og til at være værdig til at blive gift i templet.«

Når udfordringer synes for store for den 18-årige Janise Figueiró, kigger hun på en lille flaske med rød jord, som hun har fået af sin UP-præsidentinde i Higienópolis Ward i Moinhos de Vento Stav i Porto Alegre i Brasilien. »Når jeg ser på den jord fra tempelpladsen, bliver jeg mindet om at leve værdigt.«

PARAT TIL AT TRÆDE IND

14-årige Juliano Garcia fra Guaiba Jardim Ward i Moinhos de Vento Stav i Porto Alegre er begejstret for den præmie, han har vundet. Skønt han kun har været

medlem af Kirken i mindre end et år, vandt han skriftstedsjagten ved en Superlørdag for flere stave. Da han bladede i sin præmie, et hæfte ved navn *Det hellige tempel* af ældste Boyd K. Packer fra De Tolv Apostles Kvorum, blev han betaget af billederne af templernes dåbsbassiner og celestiale værelser. Juliano vidste ikke meget om templet, men da han i hæftet læste om dåb for de døde, kom han til at tænke på sine afdøde bedsteforældre. »Jeg tænkte på min bedsteforældre. På hvor dejlige de var, og jeg tænkte, at jeg mere end noget andet ønskede at tage til templet for dem.« Juliano har ikke haft mulighed for at besøge templet i São Paulo, men nu forbereder han sig på at komme i templet i Porto Alegre.

Mens Juliano og andre unge brasilianere lidt efter lidt stræber efter at skabe en tempelværdig livsførelse, nærer de ingen tvivl om, at når de nye templers døre er parate til at blive åbnet, så er de parate til at træde ind. ☐

BØRNENES HJERTER

Da englen Moroni viste sig for den 17-årige Joseph Smith i 1823, fortalte han den unge profet, at profeten Elias ville »*plante i børnenes hjerter de forjættelser, som blev givet til fædrene, og børnenes hjerter skal vendes til fædrene*« (JS-H 1:39).

Denne profeti bliver bogstaveligt opfyldt i hjertet på unge brasilianere. »Profeten Elias' ånd virker ... især på de unge mennesker og får dem til at udføre ordinancer for deres forfædre. Det er noget, vi ikke kan forklare,« siger tidligere tempelpræsident i São Paulo Aledir Barbour.

For eksempel arbejder 16-årige Jeferson Montenegro fra Canoas (som ses herunder) og Suelen Alexandre (15 år); José Meirelles (18 år); Priscila Cavalieri (18 år); Carlita Fochetto (14 år); og Carolina (16 år), Christiane (15 år) og Carlos Rodriguez (12 år) fra São Paulo som frivillige i deres lokale slægtshistoriske centre i mellem 10 og 20 timer hver uge. De hjælper Kirkens medlemmer med deres slægtsforskning, taster uddragne navne ind i computersystemet og søger efter navne på deres egne slægtninge.

Disse unge er ikke usædvanlige. Mange unge brasilianere har fundet navne på flere hundrede af deres forfædre og er begejstret begyndt at udføre ordinancer for dem. Hvorfor? »Jeg føler profeten Elias' ånds indflydelse,« siger Jeferson. »Den får mig til at føle mig tæt knyttet til dem, der er gået forud for mig.« ☐

FOTO AF TEMPLET I RECIFE I BRASILIEN: RAUL LINS

Fra Zion til
Hvad vi kan lære af 4

Andrew C. Skinner

For dem, der søger at oprette Zion i vore dage, byder 4 Nephi nok på den mest informative beskrivelse, som vi kan finde i de hellige skrifter.

Det ser ud til, at Herren anvender alle de redskaber og teknikker, han har til rådighed – skrifterne, levende profeter og templer – til at belære os om, at han ønsker (og altid har ønsket), at hans pagtsfolk skal stræbe mod at oprette Zion. I den tiende trosartikel bekræftes for eksempel vores tro på, at Zion skal grundfæstes igen på det amerikanske kontinent. Og profeten Joseph Smith erklærede, at »Zions opbygning burde være vores største mål.«[1] I 1829, endnu før Kirken var organiseret, gav Herren dette råd til Joseph Smith, Oliver Cowdery, Hyrum Smith, Joseph

undergang
Nephi

ILLUSTRERET AF DEL PARSON; *JESUS KRISTUS BESØGER AMERIKA*, AF JOHN SCOTT

Knight og David Whitmer: »Hold mine bud og søg at fremme og grundfæste Zions sag« (L&P 6:6; 11:6; 12:6; se også 14:6).

Af alle de beskrivelser af Zion, som vi finder i de hellige skrifter, er ingen så informativ, som den, der findes i 4 Nephi. Ikke alene beskriver den Zion mere detaljeret end andre beretninger, den belyser også klart, hvad der forårsager et Zionsamfunds undergang.

ZIONS PRINCIPPER

Skønt begrebet Zion har mange aspekter, har Herren fastslået at mindst tre kendetegn findes blandt Zions folk: renhed, enighed og lighed. I 1833 talte Herren i Kirtland til profeten Joseph Smith om renhed, idet han sagde: »Lad Zion fryde sig, thi dette er Zion: DE RENE AF HJERTET. Lad derfor Zion glæde sig, medens alle de ugudelige sørger« (L&P 97:21).

Kraften og påvirkningen af Frelserens bogstavelige, fysiske tilstedeværelse blandt nephiterne var så stærk, at de efterlevede Zions principper langt ind i det andet slægtled efter hans besøg.

I 1834 talte Herren igen om Zion og påpegede nødvendigheden af enighed og lighed:

»Men se [mit folk] har ikke lært at være lydige mod det, som jeg forlangte af dem, men er fulde af al slags ondt, giver ikke til de fattige og lidende af deres midler, som det sømmer sig for hellige.

De er ikke forenede efter den forening, som det celestiale riges lov fordrer.

Og Zion kan ikke opbygges uden efter de grundsætninger, som udgør det celestiale riges lov, ellers kan jeg ikke tage hende til mig« (L&P 105:3-5).

Andetsteds har Herren sagt: »Thi om I ikke er lige i jordiske ting, kan I ikke være lige i at opnå de himmelske ting« (L&P 78:6). Enighed er det grundlæggende princip i den celestiale lov – det princip, som det celestiale rige styres ved, og det gælder også i økonomiske og materielle anliggender.

Tanken om, at Zion kan oprettes på jorden, bygger på den forudsætning, at der findes en celestiale prototype – et himmelsk samfund, som består af ophøjede væsner, som lever i enighed i Guds bogstavelige nærhed. Zion på jorden skal opbygges efter det celestiale samfund. Guds ønske for et samfund i Zion i den sidste ende er derfor, at det skal føres ind i hans nærhed, for »Zion kan ikke opbygges uden efter de grundsætninger, som udgør det celestiale riges lov,

Herren velsignede nephiterne med fremgang på grund af deres tro og lydighed, men denne velstand førte til stolthed og materialisme, når de glemte kilden til deres velsignelser.

ellers kan jeg ikke tage hende til mig« (L&P 105:5; fremhævelse tilføjet).

I oldtiden efterlevede folket i Enoks by Zions principper og blev taget op til Herren eller forvandlet:

»Og Herren kaldte sit folk ZION, fordi de var af ét hjerte og ét sind og levede i retfærdighed, og der fandtes ingen fattige blandt dem.

Og Enok fortsatte med at prædike til Guds folk i retfærdighed. Og det skete, at han i sine dage

ILLUSTRERET AF PAUL MANN; DETALJE FRA *LEHIS DRØM*, AF GREG K. OLSEN

byggede en by, som blev kaldt Hellighedens Stad, ja, ZION …

Og det skete, at Herren viste Enok alle jordens indbyggere, og han så, og se, Zion blev efter en tids forløb optaget til himmelen. Og Herren sagde til Enok: Se min bolig for evigt« (Moses 7:18-19, 21).

Disse vers understreger de samme principper om renhed, enighed og lighed, som findes i Lære og Pagters passager om Zion og fortæller os, at forsøg på at oprette Zion begyndte længe før profeten Joseph Smiths tid. Herren har interesseret sig for Zions opbygning gennem hele verdenshistorien. Præsident Marion G. Romney, tidligere andenrådgiver i Det Første Præsidentskab (1897-1988), sagde: »Når som helst Herren har haft et folk, som ville acceptere og efterleve evangeliet, har han oprettet den forenede orden. Han oprettede den blandt Enoks folk.«[2]

ZION SOM BESKREVET I 4 NEPHI

Det enestående Zionsamfund, der beskrives i 4 Nephi, blev oprettet på det amerikanske fastland på et tidspunkt mellem 34 og 36 år efter vor Herres fødsel.[3] Grundlæggende for dette samfund var, at man fulgte Kristus. Al social fremgang og godhed var centreret i Jesus Kristus, hvis besøg i Amerika efter sin opstandelse indstiftede en retskaffen tidsalder, som varede i omkring 165 år. Hvert enkelt menneske var fuldstændig omvendt til Frelseren – til hans tanker og forbilledlige adfærd (se 4 Nephi 1:2). Denne konvertering forandrede det indre menneske ved hjælp af omvendelse (se vers 1). Hver enkelt var derfor beredt til at tage del i de livgivende og fornyende ordinancer, som er tilgængelige ved Det Melkisedekske Præstedømme, især Helligåndens gaver (se vers 1).

En naturlig følge af Helligåndens stadige påvirkning af borgerne i dette samfund var deres ønske om at handle ærligt og redeligt med hinanden. Folket havde alt til fælles, og alle handlinger var i harmoni med Frelserens eksempel. Denne fuldstændige omvendelse til Herren fjernede strid, fremkaldte uselvisk selvbeherskelse og medførte økonomisk og politisk lighed og frihed.

Skriftens vending »var fælles om alt« bruges til at beskrive dem, der efterlevede indvielsesloven (se ApG 2:44; 4:32; 3 Nephi 26:19; 4 Nephi 1:3). Men et sådant system var *ikke* en form for »kristen kommunisme«.[4] Ethvert pagtsmedlem af denne orden besad noget privat ejendom og havde adgang til det indviede overskud i overensstemmelse med rimelige »fornødenheder« og »behov« (se L&P 82:17-18).

Et iøjnefaldende element i Mormons beskrivelse af Zion i 4 Nephi er den totale mangel på strid i landet, hvilket han nævner ikke mindre end fire gange (se versene 2, 13, 15, 18). Denne mangel på strid må helt sikkert have skyldtes den totale enighed i en civilisation, hvor der hverken var nephiter, lamaniter eller nogle andre former for –iter, men alle var ét i Kristus (se vers 17), fordi Guds kærlighed boede i deres hjerte (se vers 15).

Mormon var lidt af en ekspert i strid, eftersom han havde læst en del om det i Almas, Helamans og Nephis optegnelser og havde oplevet borgerkrige på sin egen krop. Den fuldstændige harmoni og totale enighed blandt de mennesker, som levede i et samfund, der havde oplevet Frelserens besøg, er et forbløffende element i Mormons panoramiske beskrivelse af nephiternes historie.

Den samfundsstruktur, som beskrives i 4 Nephi, udviste en fuldstændig mangel på nedbrydende eller splittende kræfter, såsom fattigdom og selviskhed. Denne struktur medførte et klasseløst samfund, hvor kriminalitet var udryddet og samfundets ressourcer kunne anvendes på byfornyelse:

»Og Herren velsignede dem overordentligt i landet, ja, så meget, at de atter byggede byer, hvor byerne var blevet ødelagt af ild.

Ja, selv den store by Zarahemla lod man igen opbygge …

Og der var ingen misundelse, strid eller oprør, horeri, løgn eller mord og heller ikke vellyst under nogen form;

der kunne i sandhed ikke findes noget lykkeligere folk blandt alle de folk, der var blevet skabt ved Guds hånd« (versene 7-8, 16).

Kun sand omvendelse til Kristus og streng efterlevelse af hans lærdomme kan medføre betydelig og varig fornyelse og genoprettelse til et folk. Præsident Ezra Taft Benson (1899-1994) sagde: »Herren virker indefra og ud. Verden virker udefra og ind. Verden vil tage folk ud af slummen. Kristus tager slummen ud af folk, og så hjælper de sig selv ud af slummen. Verden vil forme mennesker ved at ændre deres omgivelser. Kristus ændrer mennesker, som så selv ændrer deres omgivelser. Verden vil forme menneskelig adfærd, men Kristus kan ændre menneskets natur.«[5]

Det mønster af begivenheder, som beskrives i 4 Nephi, illustrerer de principper, som præsident Benson fremhævede. Udover social og økonomisk reform, samfundsmæssig fornyelse og byfornyelse nød folket i 4 Nephi også øget sundhed, styrke og livskraft: »Og Nephis folk blev stærkt og formeredes overordentligt hurtigt, og de blev et meget smukt og behageligt folk« (vers 10).

I 4 Nephis kristuscentrerede samfund oplevede folket også en rig og forbløffende opblomstring af mirakler, blandt andet dem, der symboliserer den jordiske Messias' fuldstændige magt over liv og død: Nemlig opvækkelsen af døde. Og, som fingerpeg om, hvor kristuscentreret dette religiøse samfund var, får vi at vide, at ingen mirakler udførtes »uden i Jesu navn« (vers 5).

Det Zion-pagtssamfund, som beskrives i 4 Nephi, var en bogstavelig opfyldelse af den ofte gentagede profeti gennem hele Mormons Bog om, at hvis folket holdt Guds befalinger, ville de nyde fremgang i landet. Mormon sagde om de mennesker, der levede i den æra efter opstandelsen, og som nævnes i 4 Nephi: »Herren velsignede dem i alle deres foretagende« (vers 18).

APOSTASI

Hvad skete der med folket i 4 Nephi? Frafald fra og oprør mod civilisationens celestiale orden fandt ikke sted lige med ét. Kraften og påvirkningen af Frelserens bogstavelige, fysiske tilstedeværelse blandt nephiterne var så stærk, at de efterlevede Zions principper langt ind i det andet slægtled efter Kristi besøg. Men på et tidspunkt før 194 e.Kr. begyndte der at opstå social og religiøs splid blandt folket (se versene 19-21). Skønt denne splid kun påvirkede en lille procentdel af befolkningen, bør man ikke undervurdere alvoren af disse revner i samfundets grundvold. De var følgen af *bevidst* oprør. Mormon skrev: »... folket ... havde *gjort oprør* mod kirken og antaget navnet lamaniter; derfor begyndte der igen at blive lamaniter i landet« (vers 20; fremhævelse tilføjet).

Ordet *apostasi* stammer fra det græske ord *apostasia*, som bogstaveligt betyder »at skille sig ud fra«, »at gøre oprør« eller »at bryde ud«. Dette apostasi eller frafald fandt sted på Det Nye Testamentes tid, efter at Frelseren havde vist sig for sine disciple i den gamle verden efter sin opstandelse. Apostlen Paulus' profeti om det store frafald i den gamle verden, som begyndte i midten af det første århundrede efter Kristus, hjælper os til at forstå, hvad der skete med folket i 4 Nephi:

»Jeg ved, at når jeg er borte, vil der komme glubske ulve til jer, og de vil ikke skåne hjorden.

Ja, blandt jer selv vil der stå mænd frem og tale falsk for at få disciple med sig« (ApG 20:29-30).

Her kan man straks se forbindelsen mellem disse apostatiske handlinger og den præstelist, som beskrives i 2 Nephi 26:29: »Thi se, præstelist består deri, at mennesket prædiker og fremstiller sig selv som et lys for verden for at opnå vinding og verdens ros, men de søger ikke Zions velfærd.«

Som det var i den gamle verden, sådan var det også i den nye verden. Præstelist dukkede op igen, som Mormon gør det klart: »Men folket forhærdede alligevel deres hjerter, thi de lod sig lede af mange præster og falske profeter til at stifte nye kirker og til at begå al slags uretfærdighed. Og de slog Jesu folk, men Jesu folk slog ikke igen. Og således forfaldt de til vantro og ugude-

FOTOILLUSTRATION: STEVE BUNDERSON; *HJEMKOMSTEN*, AF DAVID HOEFT

lighed fra år til år, indtil der var gået to hundrede og tredive år« (4 Nephi 1:34).

Mormon forbinder apostasi eller frafald og præstelist med to andre onder, som er i klar modstrid med et rent samfund. Det er stolthed og klasseforskelle, som begyndte at dukke op i 201 e.Kr., mindre end et årti efter, at den første smule splid i samfundet, som første gang blev påpeget af Moroni. Nephis folks fremgang, som skyldtes deres tro på Kristus, havde i sidste ende ført til en utrolig velstand blandt folket. Desværre førte denne velstand til stolthed og materialisme, da folket glemte *deres styrkes ophav*. »Og fra den tid af havde de ikke mere deres gods og formue fælles« (4 Nephi 1:25).

Her blotlægges stolthedens skadelige natur, og dens nedbrydende virkning på Zion er ikke til at tage fejl af. Stolthed ødelægger enigheden og fremmer egoisme. »Stolthed finder ingen glæde i at eje noget, kun i at have mere af det end naboen har.«[6] Stolthed skaber splid blandt mennesker. Af ren og skær selvhævdelse hæver nogle sig over andre og udnytter dem.

Præsident Ezra Taft Benson har sagt:

»Det var i det store hele stolthedens synd, der afholdt os fra at grundfæste Zion på profeten Joseph Smiths tid. Det var den samme stolthedens synd, der bragte indvielsesloven til ophør blandt nephiterne …

Stolthed er den største hindring for Zion.«[7]

Der kan ikke herske tvivl om, at stolthed var roden til klasseforskellene blandt folket i 4 Nephi. Denne synd var også et problem i en tidligere periode af nephiternes historie. Helamans Bog beskriver, hvordan problemet udviklede sig: »Thi se, Herren havde velsignet dem så længe med verdens rigdom, at de ikke var blevet opildnet til vrede, til krige eller blodsudgydelse; derfor begyndte de at sætte deres hu til deres rigdomme; ja, de begyndte at søge vinding, for at den ene kunne hæve sig over den anden« (Helaman 6:17).

Mormon er også hurtig til at antyde, at præstelist netop har klasseforskelle som et mål: »Og de begyndte at dele sig i klasser og selv bygge sig kirker for vindings skyld, og de begyndte at fornægte Kristi sande kirke« (4 Nephi 1:26).

Mormons inspirerede forkortelse tegner et dystert billede af opdelingen i forskellige klasser, som medførte uoprettelig skade på samfundets struktur. Dette førte igen til krige og ødelæggelse.

Større og større frafald fra den sande Kirke førte til vanhelligelsen af det, der var helligt, især frelsens ordinancer (se vers 27). I år 211 e.Kr. gav denne synd Satan en mulighed for at få et fastere greb om folkets hjerte (se vers 28). Kristi sande disciple led stadig større modstand, hvilket førte til forfølgelse (se vers 29-33). De, der var i åbent oprør mod Gud, lærte deres børn »at hade Guds børn« (vers 39).

Herfra tegner Mormons inspirerede forkortelse et dystert billede. Denne civilisations forfald tog til i hastighed. Opdelingen af samfundet i forskellige klasser medførte uoprettelig skade på samfundets struktur. I år 231 e.Kr. dukkede det op, som Mormon kalder »en stor spaltning … blandt folket« (vers 35). Vi kunne kalde dette for »-iter«-fasen i frafaldet i den nye verden, hvor nephiter, jakobiter, josephiter og zoramiter på den ene side bevarede den sande tilbedelse af Kristus, mens lamaniter, lemueliter og ishmaeliter »forsætligt [gjorde] oprør mod Kristi evangelium« (vers 38).

Til sidst førte oprøret blandt folket i dette engang så rene og idylliske samfund til dannelsen af hemmelige forbund: »Og den ugudelige del af folket begyndte atter at indføre Gadiantons hemmelige eder og forbund« (vers 42). Tre hundrede år efter Kristi komme havde Satan fået så stor magt over folket, at »både Nephis folk og lamaniterne [var] blevet meget ugudelige, den ene som den anden« (vers 45).

Når vi følger dette celestiale samfunds sammenbrud set fra Mormons inspirerede perspektiv, kan vi se, at forfaldet var fremadskridende. Det skete et skridt ad gangen, og hvert skridt nedbrød yderligere folkets renhed, enighed og lighed. Dette panoramaagtige perspektiv af Zions ødelæggelse i Amerika understøtter og illustrerer den profeti, som Nephi fremsatte i begyndelsen af Mormons Bog:

»Thi se, på den dag skal [Satan] rase i menneskehjerterne og opirre dem til vrede mod det, der er godt.

Og andre vil han berolige og neddysse i vellystig sikkerhed, så at de vil sige: Alt er vel i Zion, ja, Zion trives, alt er vel; og således bedrager djævelen deres sjæle og leder dem omhyggeligt ned til helvede« (2 Nephi 28:20-21).

SÅDAN ANVENDER VI 4 NEPHI PÅ OS SELV

De hellige i denne sidste uddeling kan lære meget af beskrivelsen af Zion i 4 Nephi. Det er den mest detaljerede beskrivelse af de forhold, som skal eksistere, for at Zion kan grundfæstes. Desværre skildrer den også det grundlæggende mønster for apostasi, som nedbryder Zion. Ved at anvende 4 Nephi på os selv opdager vi meget, der, som den første Nephi sagde for længe siden, er »os til gavn og lærdom« (1 Nephi 19:23).

Satan stod uden tvivl som midtpunkt for alt det, der ødelagde det nephitiske samfund. Han inspirerede de ugudelige til at slutte sig sammen mod de retskafne, og han udtænkte og forvaltede mørkets riges eder og pagter (se Helaman 6:26). Og dog kunne Satan ikke have fået magt over folket i 4 Nephi, hvis de ikke selv havde taget de indledende skridt. Profeten Joseph Smith sagde, at »i samme øjeblik, vi gør oprør mod noget, der kommer fra Gud, får djævelen magt«.[8]

Folket i 4 Nephi gjorde sig skyldige i oprør; de forkastede bevidst lys og sandhed. Men sådan behøvede det ikke at have været. Det var ikke uundgåeligt. Profeten Joseph bemærkede: »Alle mennesker har magt til at modstå djævelen.«[9]

Da folket i 4 Nephi gjorde oprør, og Satan tog magten, blev Mormons uhyggelige profetiske ord opfyldt: »Og således kan vi tydeligt se, at når et folk engang er blevet oplyst ved Guds ånd og har fået stor kendskab til det, der henhører til retfærdighed og derefter henfalder til synd og overtrædelse, bliver de mere forhærdet, og deres tilstand bliver således værre, end om de aldrig havde kendt disse ting« (Alma 24:30).

I disse sidste dage har Herren belært os om fordelene ved at oprette Zion. Men skrifterne fortæller os, at Zion kun kan oprettes ved at følge de principper, som

beskrives i 4 Nephi, og ved bevidst at træffe korrekte valg hver dag. Præsident Spencer W. Kimball (1895-1985) sagde, at »skabelsen af Zion begynder i den enkeltes hjerte«.[10]

Han sagde videre: »Zion kan kun opbygges blandt dem, der er rene i hjertet – ikke et folk, der er splittet af misundelse eller griskhed, men et rent og uselvisk folk, ikke et folk, der er rent udadtil, men et folk, der er rent i hjertet. Zion skal være i verden, men ikke af verden, ikke neddysset i en følelse af vellystig sikkerhed, ej heller lammet af materialisme ...

... Vi skal ofre, hvad som helst Herren forlanger af os. Vi begynder med at ofre ›et sønderknust hjerte og en angergiven ånd‹. Vi følger dette op med at yde vores bedste i vores arbejde og i vore kaldelser. Vi lærer vores pligt og udfører den til fulde. Og endelig indvier vi vores tid, talenter og midler, som det kræves af vores ledere og som Ånden tilskynder til.«[11]

Herren har givet os skrifterne som en arbejdstegning, der viser os, hvordan vi bliver et Zionfolk. Hvis vi studerer og efterlever de principper, som findes i 4 Nephi, kan vi nyde glæde og undgå de tragiske fejltrin, som det folk begik. □

NOTER

1. *Profeten Joseph Smiths lærdomme*, 1954, s. 190.
2. »Formålet med Kirkens velfærdstjeneste«, *Stjernen*, oktober 1977, s 98.
3. Datoerne år 34 og 36 e.Kr., der almindeligvis forbindes med begyndelsen af Fjerde Nephi, hviler på den antagelse, at Kristi fødsel fandt sted i år 1 f.Kr.
4. *The Doctrine and Covenants Student Manual*, 1981, s. 425.
5. »Født af Gud«, *Stjernen*, aprilkonferencen 1986, s 4.
6. Citeret af Ezra Taft Benson i »Rensning af karrets inderside«, *Stjernen*, juli 1986, s 3.
7. »Vogt jer for stolthed og hovmod«, *Stjernen*, juli 1989, s 3.
8. *Lærdomme*, s. 216.
9. *Lærdomme*, s. 226.
10. »Becoming the Pure in Heart«, *Ensign*, marts 1985, s. 4.
11. *Ensign*, marts 1985, s. 4-5.

FOTOILLUSTRATION: MICHAEL VAN DORN; *MORMON TAGER AFSKED MED EN ENGANG STOR NATION*, AF ARNOLD FRIBERG

Det mønster, som opridses i 4 Nephi, kan være »os til gavn og lærdom«, hvis vi modstår de fristelser, som knuste nephiterne. Det gør vi ved at ofre af vores tid, talenter og midler.

Dit fremtidi

Ældste Lance B. Wickman
De Halvfjerds

I kan selv forme jeres liv. Ligesom en billedhugger, der står foran en blok af ren marmor, har I fået tildelt vidunderlige muligheder.

Hvilke visioner har I? Her står I, unge mænd og kvinder på tærsklen til livet. Begrænser jeres visioner sig til beskæftigelse – et job? Når I ser jer selv i spejlet, ser I så blot en kommende revisor eller advokatsekretær eller indendørsarkitekt? Eller har I større visioner end det? Når I ser jer i spejlet, eller når I lukker øjnene, ser I så for jeres indre blik det menneske, som I er ved at skabe, som et ædelt og værdigt menneske? Ser I en, der har en guddommelig, kongelig arv, som kan yde værdifulde bidrag til menneskehedens velfærd og opbygningen af Guds rige? Ser I nogensinde 10, 30 eller 50 år frem i tiden og ser jer selv? Hvis I har gjort det, hvem og hvad så I da?

Dette er vigtige spørgsmål for jer, fordi I, ligesom billedhuggeren, der står foran den rene marmorblok, har fået en storslået gave, der aldrig igen vil se så frisk og ren ud, som den gør nu. Jeg taler her om mulighedernes velsignelse.

MULIGHEDER

I kan selv forme jeres liv. I er velsignet med ungdommens livskraft og få forpligtelser, så dette er de store muligheders tid. Men muligheder er noget flygtigt noget. De er ganske bogstaveligt her i dag, men væk i morgen.

Carpe diem er en latinsk vending. Den betyder »Udnyt nuet«. I har »nuet« inden for jeres rækkevidde. Men medmindre I »udnytter« det, smutter det væk mellem fingrene på jer som kviksølv og forsvinder. Solen vil selvfølgelig stå op igen hver morgen gennem hele jeres liv, og hver dag byder på muligheder for forskellige gode gerninger og lykke. Men intet andet »nu« bliver nogensinde som det, I nu har inden for rækkevidde. *Carpe diem.*

Dette er tiden til at skabe et storslået kunstværk ud af jeres liv. Men hvordan gør man det? Som i alle andre henseender kan vi lære af Frelserens liv. I husker nok, at da han var blot 12 år gammel, tog Maria og Josef ham med til Jerusalem. De kom væk fra hinanden, og i tre pinefulde dage søgte det bekymrede ægtepar efter deres guddommelige Søn. De fandt ham i templet, hvor han underviste de jødiske skriftlærde. Mildt irettesættende sagde hans mor, Maria: »Barn, hvorfor gjorde du sådan mod os? Din far [her henviste hun til Josef] og jeg har ledt efter dig og været ængstelige.«

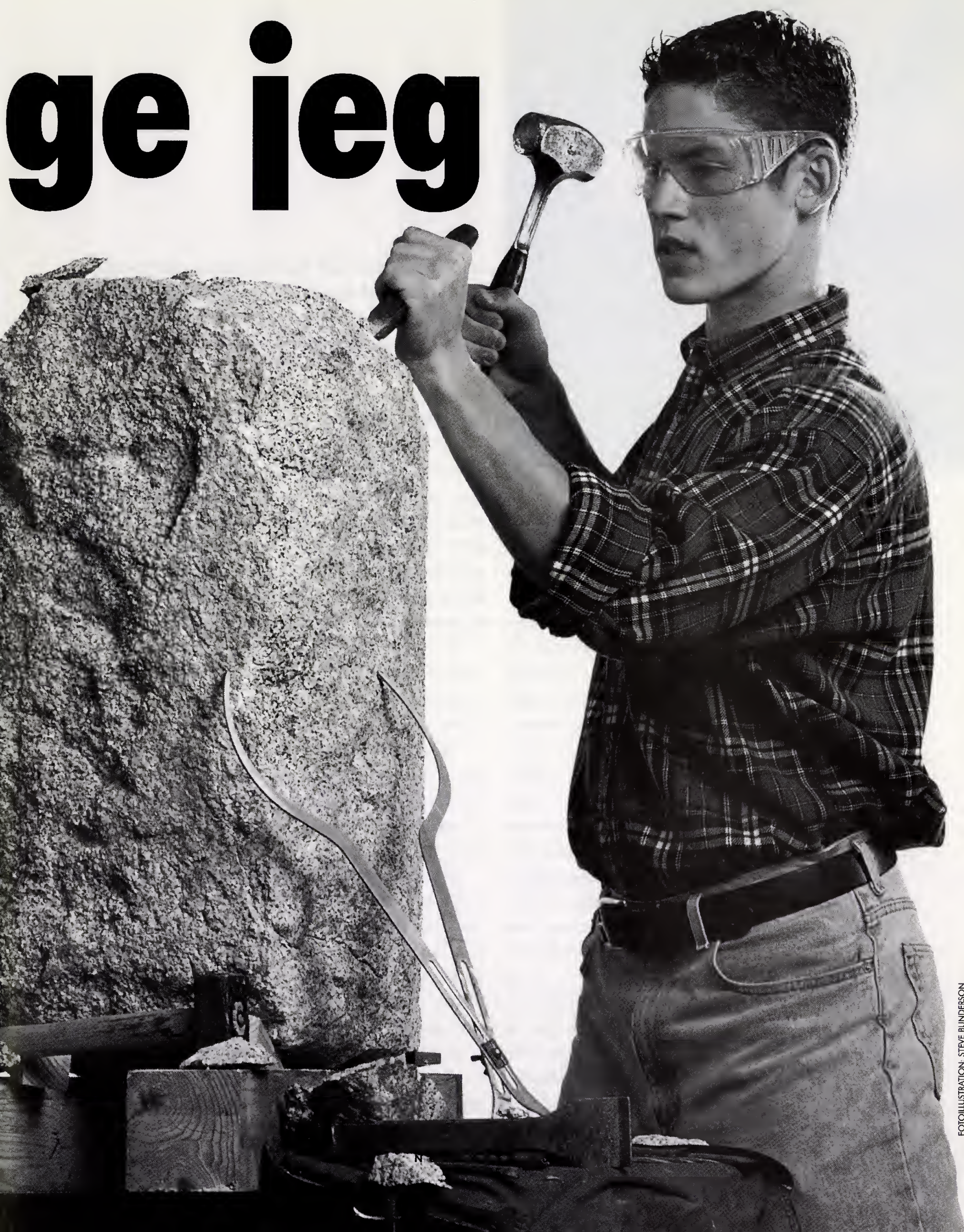
Med en venlig henvisning til sin guddommelige status svarede Jesus: »Hvorfor ledte I efter mig? Vidste I ikke, at jeg bør være hos min fader?« (Luk 2:48-49).

Selv som dreng var Jesus eftertænksom, fordi han var klar over sin storslåede livsopgave. Han var ivrig efter at »være hos [sin] fader«, og den iver fik indflydelse på alle aspekter af hans liv. Kan I og jeg ikke lære noget af det? Vi har også en hellig mission – vores »befaling fra Herren«, for nu at bruge Jakobs vending (se Jakobs Bog 1:17).

HVAD SLAGS MENNESKE?

Er det ikke tid til at udføre vor Faders hverv? I og jeg skabte ikke den verden,

ge jeg

FOTOILLUSTRATION: STEVE BUNDERSON

DETALJE FRA *KRISTUS I TEMPLET*, AF HEINRICH HOFMANN

Da Jesu forældre fandt ham i templet, sagde drengen: »Vidste I ikke, at jeg bør være hos min fader?« Kan I og jeg ikke lære noget af det? Vi har også en hellig mission – vores »befaling fra Herren«.

som vi er født i. Men vi kan bestemt skabe de mennesker, som vi gerne vil være, mens vi vandrer her. Det er ikke nogen helt let proces. Joseph Smith sørgede over sine vanskeligheder.

Om sin ungdoms oplevelser fra tiden, efter at han havde modtaget sin befaling fra Herren, sagde han: »I tiden mellem mit syn og året 1823 blev jeg … udsat for alle slags fristelser; og da jeg kom i berøring med al slags selskab, begik jeg ofte fejlgreb, der viste ungdommens svaghed og den menneskelige naturs ufuldkommenhed, og jeg må med bedrøvelse sige, at jeg ofte ledtes i adskillige fristelser, som er anstødelige i Guds øjne. Når jeg aflægger denne bekendelse, er der ingen, der behøver tro, at jeg gjorde mig skyldig i store og grove synder. Det var min natur imod at begå noget sådant. Men jeg gjorde mig skyldig i letsindighed og var undertiden i livligt selskab etc., der var uforeneligt med den karakter, som den skulle bevare, der var kaldet af Gud, som jeg var blevet« (JS-H 1:28).

Lyder det bekendt for jer? »Skyldig i letsindighed«? Eller »i livligt selskab«? Utvivlsomt har vi alle gjort os skyldige i dette. Og de er, for nu at bruge Josephs ord, ikke »store eller grove synder«. Men de er uværdige for dem, der er kaldet af Gud, som vi er blevet det. Paulus storslåede udtalelse genlyder gennem århundrederne: »Da jeg var barn … tænkte jeg som et barn. Men da jeg blev voksen, aflagde jeg det barnlige« (1 Kor 13:11).

Tiden er inde til at aflægge det barnlige. Det betyder, at vi må udvikle en ægte forståelse for vores mål i livet. Det betyder, at vi ser »nuet« som den vidunderlige mulighed, det er. Dagen i dag er tiden til at få mest muligt ud af jeres uddannelse, at forberede jer til at virke som missionærer og til at indgå et tempelægteskab. Dagen i dag er tiden til at ære jeres kaldelser og ansvar i Kirken, at glemme os selv i kristen tjenestegerning. Dagen i dag er tiden til at træffe rigtige valg og styrke vores beslutsomhed – jeres hammer og mejsel – som forberedelse til morgendagen. Det er det, der ligger i at virke for jeres Faders sag.

Mine kære unge venner, *carpe diem*! Udnyt nuet! Grib den vidunderlig *mulighed*, som ligger inden for rækkevidde! Dagen i dag er prydet med Jesu Kristi gengivne evangeliums sandheder. Jeres fremtid ser strålende ud – hvis I får mest muligt ud af dagen i dag.

Det, der er mest bemærkelsesværdigt ved evangeliet, er dets løfte for fremtiden. Det hellige tempel er det store symbol på det løfte. Dets evige ordinancer, de sandheder, som det repræsenterer – de giver morgendagen et gyldent skær, både i tid og evighed. Jesus Kristus, verdens Frelser, har sikret vores fremtid. Templet beseglet denne vidunderlige velsignelse på os i al dens fylde.

Vi skal bare gribe den i dag. *Carpe diem*! □

Tilpasset efter en tale holdt på LDS Business College, den 4. november 1998.

Lille Liahona

TIL BØRNENE I JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE ▪ NOVEMBER 2000

DAN BALYEJUSA

FRA ENTEBBE I UGANDA

Melvin Leavitt FOTO. FORFATTEREN

11-årige Dan Balyejusa bor nær bredden af Victoriasøen i Entebbe i Uganda. Det er den største sø i Afrika og den næststørste ferskvandssø i verden. Victoriasøen dækker dele af Uganda, Kenya og Tanzania. Det er en livgivende sø. Fisk svømmer i det blå vand, og fiskere kaster deres mange net ud. Victoriasøen er Nilens udspring, den flod, som bragte den lille Moses i sikkerhed.

Søen er smuk, men Dan har for travlt til at tilbringe meget tid med at beundre den. I stedet kan man ofte finde ham i færd med at grave i familiens baghave under de brede blade på bananpalmen. Her dyrker og høster han kassava (en slags rodfrugt), yams og kartofler. Af og til slæber han tunge vanddunke fra kvarterets vandpost, vasker tøj og tallerkener, giver hønsene vand og foder og hjælper sin mor Margaret med at handle på det udendørs marked og lave mad i køkkenet. En af hans livretter er *mandoke*, en ret, der består af dampede og moste grønne bananer krydret med forskellige saucer.

Hvert medlem af Dans familie har både et afrikansk og et engelsk navn. Dans afrikanske navn er *Mugwisa*. Han har to ældre brødre, Ronald (*Kinty*, på 18) og Rogers (*Wavango*, på 12), og to ældre søstre, Sarah (*Namuwaya*, på 16) og Mary (*Nabutono*, på 14). Han har også en lillebror, Yeko (*Balyetuysa*, på 10), og to mindre søstre, Dorah (*Namugogo*, på 7) og Clare (*Kalembe*, på 4). Når Dans søskende skændes, mægler han altid. Han overvejer roligt og retfærdigt begge sider af sagen og finder derefter ud af, hvordan man kan stille alle tilfreds. De stridigheder, som han ikke kan løse, går videre til hans forældre, men det er sjældent nødvendigt.

Dan har ikke altid været så hjælpsom, som han er nu. Den »gamle« Dan kunne ikke li' at arbejde. Han var nogle gange ulydig og fræk, og han var ikke flittig med sine lektier. Så en dag traf hans far, Jones, to sidste dages hellige missionærer på gaden. Med tiden blev hele familien medlemmer af Kirken. Det gav Dan et helt nyt syn på livet, da han hørte, at han var Guds barn. Hans dåb og bekræftelse udviklede ham yderligere. »Jeg følte mig tilgivet og ren og god,« mindes han. »Og siden da har Helligånden hjulpet mig til at gøre det, jeg skal. Og når jeg omvender mig, hjælper han mig til at vide, at jeg er blevet tilgivet.«

Da Dan begyndte at se sig selv i et nyt lys, så han også andre på samme måde. »Jeg elsker mine brødre og søstre, som jeg elsker mig selv. Jeg vil gøre hvad som helst for dem,« siger han. Dan har også forandret sig på mange andre områder. Før kunne han knap nok læse, men nu har han været flittig

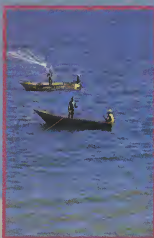
og er blevet en habil læser og en dygtig elev.

Bror Balyejusa har bemærket en forandring hos alle sine børn. »Siden vi blev medlem af Kirken, har jeg ikke haft så mange problemer med min familie,« forklarer han. »Nu er vi ét. Før var vi splittede.«

For at blive ved med at være ét holder familien Balyejusa familieaften med læsning fra skrifterne og en lektion hver aften. Når det er Dans tur til at undervise, taler han som regel om omvendelse og tilgivelse. Hver søndag eftermiddag kommer missionærerne og giver familien en særlig lektion. Ældsterne er som ældre brødre for Dan.

***Til venstre:* Dan henter vand ved kvarterets vandpost hver dag. *Herover fra venstre:* Dan spiller fodbold, studerer skrifterne, arbejder i haven og hjælper sin mor med at handle. *Herunder:* Familien Balyejusa står hinanden meget nær.**

De driller og underviser og hjælper ham. Dan vil følge deres eksempel og selv være missionær en dag.

Lige nu læser han ivrigt i Mormons Bog. Han holder især af Nephis ord: »Jeg vil går og gøre det, som Herren har befalet mig, thi jeg ved, at Herren ikke giver menneskene nogen befaling, uden at han åbner en udvej for dem, så de kan udføre det, som han har befalet dem« (1 Nephi 3:7).

En anden af Dans helte er Enos, som bad hele dagen og langt ud på natten for at få tilgivelse. Dan nærer også en dyb kærlighed til Joseph Smith, som bad til vor himmelske Fader, da han søgte visdom. »Vi skal bede Gud om at fortælle os, hvad der er sandt,« siger Dan.

Når man kender Dans ærbødige holdning til bøn, er det ikke svært at gætte, hvad han gjorde, da han havde svært ved at faste. »Jeg bad til min himmelske Fader,« siger Dan. »Han hjalp mig med at faste, og faste har hjulpet mig med at løse mine andre problemer.«

***Herover fra venstre:* Familien Balyejusa går i kirke; fiskere kaster deres net ud i Victoriasøen; Dan sammen med sin familie og missionærerne. *Herunder:* Dan hygger sig med nogle af sine brødre og søstre.**

En hvilken som helst søndag morgen er et af de dejligste syn i Entebbe synet af familien Balyejusa, der går i kirke i deres stiveste puds. Deres ansigter stråler af glæde ved tanken om at skulle nyde nadveren og studere evangeliet med deres brødre og søstre i grenen.

De ved også, at evangeliet er til mere end møder og søndagstilbedelse. Det har også betydning på alle andre dage og i alt, hvad de foretager sig. For eksempel holder de alle af idræt. »Sport har hjulpet mig meget,« siger bror Balyejusa. »Det afholdt mig fra at ryge og drikke, hvilket gjorde det lettere for mig at blive medlem af Kirken.«

Bror Balyejusa og Ronald spiller fodbold. Sarah og Mary holder af basketball. Børnene spiller også store fodboldkampe i haven sammen med kvarterets andre børn. De holder også af fredeligere sysler. Yeko er en spøgefugl, og Dorah er stille og eftertænksom. Clare synger som en voksen, selvom hun er det mindste barn i grenen.

Uganda er, ligesom det meste af Afrika, et land med mange etniske grupper og sprog. Udover engelsk taler Dan bugosa og buganda. Og hvad der er endnu bedre, han er ved at lære det vigtigste sprog af alle, nemlig Åndens sprog. Ligesom Victoriasøen er Ånden livgivende og smuk. Men i modsætning til søen, der dækker tre nationer, så dækker Ånden hele verden. □

Lydighed og tjeneste

Ældste Athos M. Amorím
De Halvfjerds

På en mur uden for den brasilianske officersskole kan kadetterne læse ordene: »Du vil komme til at udstede befalinger. Så lær at adlyde!« Jeg lærte tidligt i mit liv, at lydighed er en sand dyd, der er vigtig for vores fremgang. Jeg taler ikke om blind lydighed, men den lydighed, der giver os mulighed for at nå et højere og mere åndeligt plan i livet ved at benytte os af vores handlefrihed, så vi kan gøre Herrens vilje. Profeten Joseph Smith belærte om, at »når vi opnår en velsignelse fra Gud, så er det ved lydighed mod denne lov, ifølge hvilken den er forjættet« (L&P 130:21).

Noget andet, som jeg lærte i hæren, er, at soldaterne i mit land ikke bruger udsagnsordet *at arbejde*, når de taler om deres opgaver. De bruger i stedet udsagnsordet *at tjene*, hvilket hjælper dem med altid at huske deres forpligtelse til at tjene vores folk og vores land. Hvad angår tjeneste i Kirken, er denne definition blevet udvidet, så den er mere i overensstemmelse med Herrens lære: At vi skal tjene hans børn, hvorend de måtte bo.

Mange gange er det helt almindelige mennesker, der bor i nærheden af os, som er de største eksempler på lydighed og tjeneste. Søster Ana Rita de Jesus, der var en ældre enke, boede i Anápolis i Brasilien. Hun kunne hverken læse eller skrive. Missionærerne besøgte hende hver uge for at læse i skrifterne sammen med hende. Hun var kærlig og venlig. Hver søndag bad hun missionærerne om at hjælpe sig med at udfylde en indbetalingsseddel til tiende. Sommetider udgjorde hendes tiende og fasteoffer ikke mere end nogle få ører, men hun kendte loven og ville gerne adlyde den. Når hun havde betalt sin tiende, gik hun ind i det lokale, hvor nadvermødet blev holdt i den lejede bygning, der blev brugt som kirke, og lagde en blomst på talerstolen. Ved at gøre dette tjente hun sine brødre og søstre og forskønnede det sted, hvor vi tilbad Herren. På en meget enkel måde lærte denne søster os om lydighed og tjeneste ved sin tro. Hun vidste, at den bedste forberedelse til at tjene er at adlyde befalingerne.

Det største eksempel på lydighed og tjeneste blev givet af vor Herre Jesus Kristus, da han sagde: »Dog, ske ikke min vilje, men din« (Luk 22:42). □

Tilpasset efter en tale holdt ved oktoberkonferencen 1998.

SPILLET »SIDSTE DAGES HELLIGE EKSEMPLER PÅ TRO«

Lektionen og instruktionerne til Fællestid findes på side 16.

Gordon B. Hinckley
Vis kærlighed og omsorg for andre.

Howard W. Hunter
Vær flittig og pålidelig.

Ezra Taft Benson
Vær hæderlig.

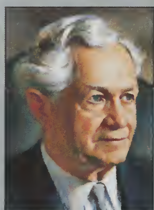
Spencer W. Kimball
Sæt dig mål og gør altid dit bedste.

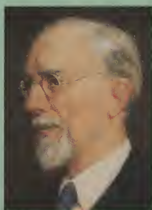
Harold B. Lee
Lyt til Ånden og adlyd den.

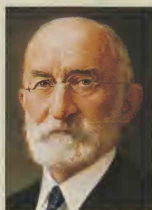
Joseph Fielding Smith
Studér skrifterne og lær dem udenad.

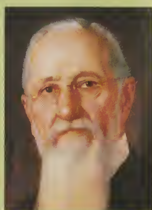
David O. McKay
Hold fast ved det rette.

George Albert Smith
Hav tro til at blive helbredt.

Heber J. Grant
Vær udholdende – giv ikke op.

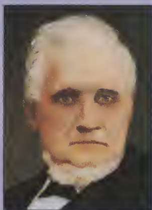
Joseph F. Smith
Vær modig.

Lorenzo Snow
Bed og vid, at bønner bliver besvaret.

Wilford Woodruf
Følg profeten.

John Taylor
Vær en tapper missionær.

Brigham Young
Adlyd visdomsordet.

Joseph Smith
Vær tapper.

Gordon B. Hinckley arbejdede hårdt og sparede penge op til sin skolegang. Da hans søster Ramona skulle til sin dimissionsfest, blev han klar over, at hun trængte til en ny kjole. Han brugte nogle af sine hårdttjente penge til at købe hende en smuk kjole.

Da **Howard W. Hunter** var dreng, vidste naboerne, at han var flittig. Han hjalp dem med at slå græs, udføre havearbejde og plukke frugt. Nogle gange blev han betalt for det, men mange gange gjorde han det, fordi han elskede at hjælpe andre.

Ezra Taft Benson blev kaldet »T« af sine venner og sin familie. En dag bemærkede en af naboerne, at »T« holdt sig rank og frejdig. »Hvorfor skulle han ikke gøre det?« svarede hans onkel. »Han er den eneste dreng, jeg kender, der aldrig har gjort noget, han behøver at skamme sig over.«

Da en kirkeleder foreslog, at alle skulle læse skrifterne, gik det op for **Spencer W. Kimball**, at han aldrig havde læst hele Bibelen. Han satte sig som mål at læse den fra ende til anden. Han tændte en lampe og gik i gang. Han læste lidt hver aften. Et år senere havde han nået sit mål.

Som dreng skulle **Harold B. Lee** til at klatre over et hegn. Han hørte en røst, der sagde: »Harold, gør det ikke.« Han kunne ikke få øje på nogen. Han blev klar over, at Ånden advarede ham mod en fare, så han lod være. Den oplevelse lærte ham, at Herren vågede over ham.

Joseph Fielding Smith elskede at studere i skrifterne. Da han var 18 år, gik han hjem fra arbejde hver dag, mens han læste i sin lille lommeudgave af Det Ny Testamente, indtil det blev mørkt. Så øvede han sig på at lære de skriftsteder, han havde læst, udenad.

David O. McKay elskede baseball. En gang anklagede en anden spiller han uretfærdigt for at være usportslig og truede ham. David talte roligt til ham. Derefter ramte han bolden og scorede de vindende point! Alle var glade for, at han sagde bøllen imod, da han vidste, at han havde ret.

Som dreng blev **George Albert Smith** meget syg. Lægen havde rådet hans mor til at give ham kaffe at drikke, men det nægtede George Albert. Han bad om en præstedømmevelsignelse. Da lægen kom igen næste morgen, så han George Albert løbe og lege i haven.

Heber J. Grants onkel udfordrede ham og hans fætter til at læse Mormons Bog og udlovede en præmie til den, der blev først færdig. Heber vidste, at hvis han læste hurtigt, ville han ikke forstå, hvad det var, han læste. Han besluttede at lade sin fætter vinde. Han læste langsomt – og blev først færdig!

Da **Joseph F. Smith** vendte hjem fra sin mission som 19-årig, blev han og hans kammerater truet af fulde mænd. »Er du mormon?« spurgte en af mændene. Joseph F. svarede ja. Forbløffet sagde manden: »Det glæder mig at møde en mand, der tør stå ved sin tro.«

Da **Lorenzo Snow** var dreng, løb han fra en rasende tyr! Han klatrede hurtigt op i et højt træ, mens tyren skrabede i jorden. Lorenzo bad om hjælp. Netop da kom hans far ridende. Et smæld fra hans tyrepisk sendte tyren på flugt.

Wilford Woodruff bestræbte sig på altid at følge profeten. Joseph Smith rådede apostlene til at føre optegnelser. »Når som helst jeg hørte Joseph Smith prædike, belære eller profetere,« sagde Wilford, »følte jeg altid, at det var min pligt at skrive det ned.« I dag råder kirken over 7000 sider, som han har skrevet.

Da **John Taylor** var dreng i England, havde han en fornemmelse af, at han skulle rejse til Amerika og forkynde evangeliet. Mange år senere flyttede hans familie til Canada. Der blev han medlem af Kirken. Ikke alene forkyndte John evangeliet i Amerika, han vendte også tilbage til Europa som missionær.

Længe før **Brigham Young** hørte om Kirken, nægtede han at drikke spiritus. Han skrev i sin dagbog: »Jeg har lige fra min tidligste ungdom forstået, at jeg kunne nyde min frihed og uafhængig ved at vælge det rette, i lige så høj grad som ved at vælge det forkerte.«

Da **Joseph Smith** var syv, skulle han have skåret et stykke af sin skinnebensknogle ud. Lægen tilbød Joseph spiritus. Joseph ville ikke drikke det. Lægen ville binde Joseph fast til sengen. Igen nægtede Joseph. Hans far holdt ham i sin favn, mens han blev opereret.

ØVERST FRA VENSTRE: PORTRÆTTER MALET AF WILLIAM F. WHITAKER, WILLIAM F. WHITAKER, KNUD EDSBERG, JUDITH MEHR, DAVID AHRNSBRAK, SHAUNA CLINGER, ALVIN GITTINS, LEE GREENE RICHARDS, CHARLES J. FOX, ALBERT E. SALZBRENNER, LEWIS A. RAMSEY, H. E. PETERSON, A. WESTWOOD, GEORGE M. OTTINGER, ALVIN GITTINS

ALEXANDRAS TRO

Lisa H. Fernelius
ILLUSTRERET AF JERRY HARSTON

Alexandra stormede ind i huset og smed sine bøger på køkkenbordet. Hendes lillebror Carsten så forskrækket på hende.

»Jeg går aldrig i skole mere!« råbte Alexandra. Hendes vrede afløstes af tårer, mens hun sank ned på en stol. Mellem snøftelydene hulkede hun: »Stina Krogh er altid ude efter mig. Jeg prøvede at være sød mod hende, da hun kaldte mig øgenavne. Jeg ignorerede hende, da hun gjorde nar ad mit tøj. I dag gik hun og påstod, at jeg havde fortalt hende hemmeligheder om Anders Ystad. Nu tør Anders ikke tale med mig mere.«

Mor lagde armene om Alexandra. Alexandra løftede sit tårevædede ansigt. »Anders er det eneste andet medlem af Kirken i min klasse, mor. Vi hjælper altid hinanden med at gøre det rette.« Hun trykkede ansigtet ind mod mors skulder og græd.

Carsten ville gerne hjælpe hende, så han sagde: »Jesus sagde, at vi skulle bede for vores fjender. Måske skulle du bede om, at Stina bliver meget syg, så hun ikke kan komme i skole.«

»Jeg tror ikke, at det var det, Jesus mente,« irettesatte mor ham venligt.

»Måske kunne du bede om, at Stina flyttede til et andet land,« foreslog Carsten.

Mor rystede på hovedet. »Nej, Carsten. Men du har ret i, at vi skal bede for vore fjender. Faktisk er det fastesøndag på søndag. Lad os benytte lejligheden til at faste for Stina. Når vi forener tro, bøn og faste, kan der ske mirakler.«

Alexandra, som var faldet lidt til ro, tilføjede snøftende og sagde: »Ligesom dengang vi alle sammen fastede og bad for søster Sørensens baby, da han blev født to måneder for tidligt?«

»Netop, Alexandra,« sagde mor. »Vor himmelske Fader velsignede os for vores tro. Det gør han altid.«

I løbet af weekenden bad Alexandra mange gange om, at Stina ville holde op med at være led. Hun lagde knap nok mærke til, at hendes mave knurrede, mens hun fastede.

Inden Alexandra gik i skole mandag morgen, bad hun igen. »Kære himmelske Fader, hjælp Stina med ikke at være så led. Jeg har fastet og bedt. Jeg har tro på, at du kan ændre hende. I Jesu Kristi navn. Amen.«

Alexandra hoppede glad ned ad trappen.

»Hav en rigtig god dag,« sagde mor.

»Det skal jeg nok. Jeg ved det bare!« svarede Alexandra.

Hun følte sig endnu mere sikker på det, da hun kom hen i skolen og opdagede, at læreren havde flyttet rundt på deres siddepladser. Alexandra sad ikke længere ved siden af Stina. Alexandra bad en stille takkebøn. Anders smilede endda til hende, da han gik forbi. *Det bliver alle tiders dag!* tænkte hun.

Efter spisefrikvarteret gik hun ind på toilettet for at sikre sig, at der ikke sad madrester i hendes bøjle. Hendes hjerte hamrede, da hun fik øje på Stina. Alexandra tog mod til sig og sagde smilende: »Davs, Stina. Har du haft det sjovt i weekenden?«

Stina smilede bare – ikke et decideret venligt smil, men dog et smil. De to piger forlod toilettet samtidig.

»Davs, Stina. Davs, Alexandra,« sagde frk. Krutt, deres sanglærerinde, da hun gik forbi.

»Davs,« sagde pigerne. Alexandra var glad for, at Stina ikke havde sagt eller gjort noget ondskabsfuldt. Hun var også glad for, at Stina gik ind på inspektørens kontor i stedet for ud i skolegården. Igen opsendte Alexandra en stille takkebøn.

Kort før de fik fri, blev Alexandra kaldt ned til inspektøren.

Idet hun gik forbi Stinas bord, smilede Stina smørret: »Held og lykke.« Det gav Alexandra kuldegysninger.

Hr. Clausen ventede på Alexandra, da hun trådte ind ad døren. »Alexandra, jeg har fået at vide, at du har ridset ›Alexandra elsker Anders‹ på en af væggene nede på pigetoilettet. Den elev, der meldte det, sagde, at frk. Krutt så dig komme ud derfra i spisefrikvarteret. Frk. Krutt har bekræftet, at du var der på det tidspunkt.«

Alexandra var rystet. Hvordan kunne det gå til? Havde hun ikke fastet og bedt og udøvet tro, så vor himmelske Fader skulle gøre Stina sød? Stina havde været inde på toilettet samtidig med hende. *Hun* måtte have ridset det på væggen.

»Hr. Clausen,« sagde Alexandra stille. »Jeg var inde på toilettet i spisefrikvarteret, men jeg ridsede ikke noget på væggen.«

»Jeg er ked af det, Alexandra, men det er dit ord mod en anden elevs og en lærers. Du skal gå pedellen, hr. Hansen, til hånde i frikvarteret den næste uge. Det kan måske lære dig at respektere skolens ejendom.«

Da Carsten så Alexandras ansigtsudtryk, vidste han, at det ikke var gået godt. Han gik tavs ved siden af hende på vej hjem fra busstoppestedet. Han kom først ind i køkkenet og udbrød: »Alexandras tro virkede ikke.«

»Carsten! Det var ikke pænt sagt,« skændte mor.

»Nej, mor. Carsten har ret,« græd Alexandra. »Jeg har vist ikke tro nok på min himmelske Fader til at gøre Stina sød.« Hun fortalte mor om sin dag.

»Vi kan ikke bede om, at et andet menneskes handlefrihed bliver taget fra dem, Alexandra, uanset hvor meget tro vi så har,« forklarede mor. »Når vi beder for vore fjender, ændrer det vores følelser for dem og giver os fred. *Vi* bliver bedre, og nogle gange får vores godhed vore fjender til at forandre sig. Men desværre er der nogle, som aldrig ændrer sig. Men vi bør aldrig lade vores fjender bestemme, hvordan vi skal handle.«

»Hvad skal Alexandra så gøre ved Stina?« afbrød Carsten. »Hvad hjælper alt det, hvis Stina stadig er led?«

Alexandra nikkede. »Jeg troede, at tro kunne udrette mirakler.«

»Det kan den også. Det lover jeg dig,« forsikrede mor hende. »Kan du huske historien om Alma og hans folk i Helams land?« Mor rakte ud efter sin skrifter.

»Lidt,« sagde Alexandra. »Almas folk var retfærdigt, men de blev alligevel fanget af lamaniterne. Og det hele blev endnu værre, da lamaniterne satte Amulon, en af kong Noas ugudelige præster, til at herske over Almas folk.«

»Og Amulon var Almas fjende,« tilføjede Carsten. »Han vidste, at Alma havde troet på profeten Abinadi og havde prøvet at redde han fra døden på bålet.«

»Det stemmer,« sagde mor. »Amulon gjorde Alma og hans folk til slaver. Han satte endda vagter til at slå dem ihjel, der blev grebet i at bede.«

»Men de bad alligevel i hjertet,« tilføjede Carsten.

»Og Herren besvarede deres bønner,« fortsatte mor. »Han hjalp dem ikke med at flygte lige med det samme, men han hjalp dem i deres prøvelser. Lad os læse, hvad der skete i Mosiah 24:15: ›Og nu skete det, at byrderne, der var lagt på Alma og hans brødre, blev lettet; ja, Herren styrkede dem således, at de kunne bære deres byrder med lethed, og de underkastede sig Herrens vilje med glæde og tålmodighed.‹

Nå, hvad synes du så, du nu skal bede om?« spurgte mor venligt.

Alexandra sad stille lidt, så svarede hun: »At jeg kan udholde mine prøvelser med glæde.«

Næste dag efter at Alexandra havde slebet skribleriet væk fra væggen og malet det over, var hun ved at tømme skraldespande, da Stina kom forbi. Hun sagde højlydt til de piger, hun var sammen med: »Vi har vist fået ny pedel på skolen.« Pigerne gik fnisende bort.

»Hjælp mig med at være munter og tålmodig,« bad Alexandra i sit hjerte.

Netop da kom hr. Hansen hen til hende. »Du er en arbejdsom pige, Alexandra.« Så smilede han bredt. »Du ridsede slet ikke de ord ude på toilettet, vel?«

Alexandra rystede på hovedet.

»Det sagde jeg også til hr. Clausen. Og mens vi talte sammen, kom Anders Ystad for at sige, at han havde hørt Stina Krogh prale af, at det var hende, der havde gjort det, og at hun havde fået dig i fedtefadet.« Hr. Hansen smilede igen. »Hr. Clausen vil tale med dig igen. Han er en retfærdig mand. Jeg tror, du vil blive glad for at tale med ham igen.«

Tålmodighed og munterhed, bønner og tro, tænkte Alexandra. *De udretter virkelig mirakler. Jeg tror ikke, at mine problemer med Stina er forbi, men jeg vil blive ved med at gøre det rette. Måske vil jeg endda prøve at tale med hende igen.* Mens hun skyndte sig hen til inspektørens kontor, bad hun stille: *Tak, kære himmelske Fader, fordi du har hjulpet mig med mine problemer.* □

JESUS BLIVER DØBT

ILLUSTRERET AF ROBERT T. BARRETT

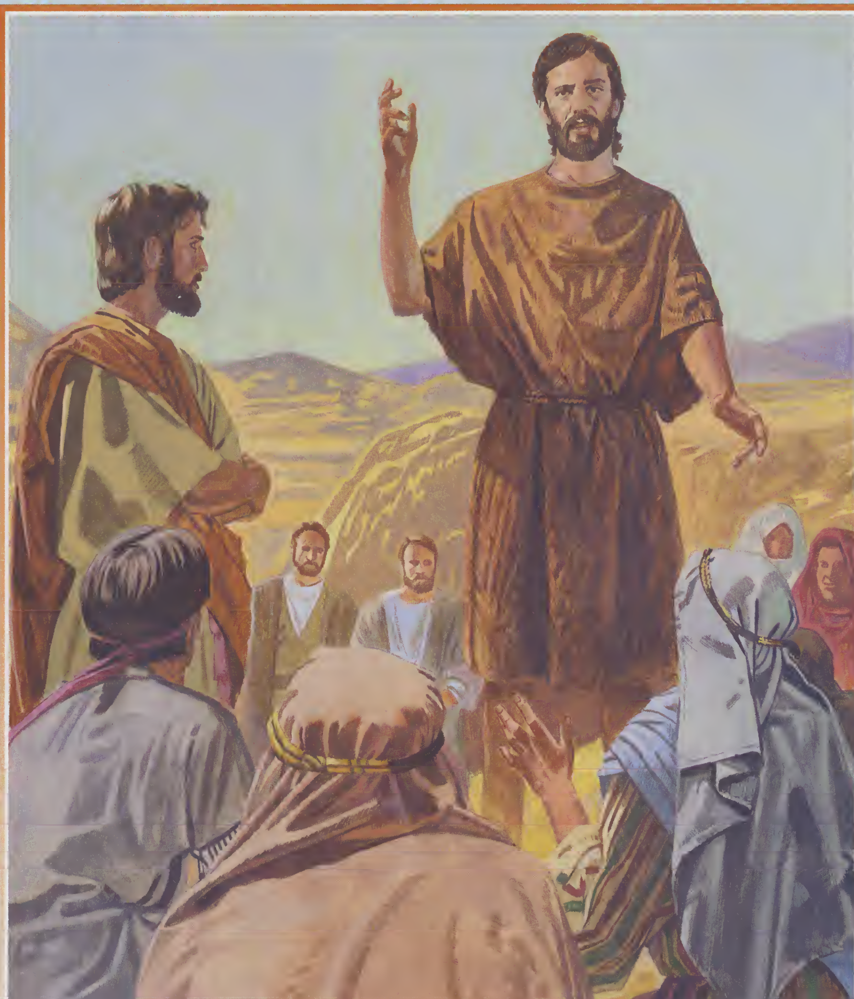
Johannes holdt til i ørkenen i mange år. Han gik i tøj, som var fremstillet af kameluld, og han spiste honning og græshopper. Folk kom fra byerne for at høre ham prædike. Han var kendt som Johannes Døber.

Matt 3:1-5

Johannes Døber belærte folk om Jesus Kristus og sagde, at de skulle omvende sig fra deres synder og blive døbt. Johannes døbte dem, der omvendte sig, så deres synder kunne blive vasket bort.

Matt 3:3, 6

Folk spurgte ham, hvordan de kunne leve et bedre liv. Han sagde, at de skulle dele med de fattige, altid sige sandheden og ikke gøre andre fortræd. Han sagde, at Jesus Kristus snart kom for at oprette sin kirke, og at han ville give dem Helligåndens gave. Johannes sagde, at Jesus var Frelseren, Guds Søn.

Matt 3:2, 11-12; Luk 3:10-14; Joh 1:33-36

En dag, da Johannes Døber var i færd med at døbe folk i Jordanfloden, kom Jesus Kristus og bad Johannes om at døbe sig. Johannes vidste, at Jesus altid havde adlydt Guds bud og derfor ikke havde behov for at omvende sig. Johannes mente ikke, at Jesus havde behov for at blive døbt.

Matt 3:13-15; 2 Nephi 31:5-7

Men Jesus vidste, at Gud havde befalet alle mennesker at blive døbt. Jesus gav Johannes besked på at døbe sig, og Johannes adlød. Jesus var et eksempel for os ved at blive døbt i lydighed mod Guds bud.

Matt 3:16; 2 Nephi 31:7-8

Da Jesus kom op af vandet, kom Helligånden til ham, og Gud talte fra himlen. Gud sagde: »Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag!«

Matt 3:16-17

Profeternes eksempler

Ann Jamison

»Vær et forbillede for de troende i tale, i adfærd, i kærlighed, i troskab, i renhed« (1 Tim 4:12).

William W. Phelps var en af profeten Joseph Smiths gode venner. William blev udnævnt til Kirkens trykker. Han flyttede til Missouri og blev leder for Kirken der.

Senere blev han fjendtligt indstillet over for profeten Joseph på grund af nogle fejl, som han mente at se i hans karakter. Han underskrev en erklæring, der forsvarede nogle af Kirkens fjenders handlinger. På grund af Williams og andres handlinger mistede Joseph ikke alene en elsket og nær ven, han og andre af Kirkens ledere blev også sat i fængsel!

To år senere indså William, at det, han havde gjort, var forkert. »Jeg er den fortabte søn …« skrev han til profeten Joseph. »Jeg kender min situation, du kender den og Gud kender den, og jeg ønsker at blive frelst, hvis mine venner vil hjælpe mig … Jeg har handlet forkert, og det er jeg ked af.« Han bad om igen at blive optaget som medlem af Kirken.

Joseph svarede straks med kærlighed og tilgivelse. Han skrev: »Jeg tror, at din bekendelse er oprigtig og din omvendelse ægte, så jeg vil med glæde atter række dig højre hånd til fællesskab og glæde mig over, at den fortabte søn er vendt hjem … Kom blot, kampen er ovre, min ven/For dem, der var venner, er nu venner igen« (Se *History of the Church*, 4:141-142, 163-164).

Joseph tilgav sin ven, og William blev atter en tapper Herrens tjener. William skrev salmen »Priser profeten« (*Salmer og sange*, nr. 17) om sin tilgivende ven, profeten Joseph.

Sommetider siger og gør vores venner noget, der sårer os. Men vi kan tilgive dem, ligesom profeten Joseph gjorde. Joseph fortalte William, at han ønskede at følge sin himmelske Faders og Jesu Kristi eksempel. Han ville være lige så venlig og tilgivende, som de er.

Når vi følger Jesu Kristi eksempel, bliver vi lykkelige. Vi holder vores dåbspagt, og måske kan vi hjælpe vores venner med at holde deres pagter, ligesom profeten Joseph Smith hjalp sin ven William.

Instruktioner

Hver profet er et vidunderligt »eksempel for de troende«. Spil et spil, der hjælper dig til at huske nogle af vore profeters gode eksempler. Lim siderne 6-7 på tykt papir. Klip billederne og historierne ud. Læg dem med billedsiden nedad. Efter tur vender I to kort. Det gælder om at finde et billede og en historie, der hører sammen. Når man får et stik, læser spilleren historien højt og finder på en måde, hvorpå man kan følge den pågældende profets eksempel.

Forslag til fællestid

1. Bed flere voksne om at fortælle historier om folk, der har elsket og tjent andre. Brug eksempler fra jeres ward eller gren. Syng sange eller salmer, der har med historierne at gøre. Lad børnene tegne noget, som de har gjort eller vil gøre for at elske og tjene andre. Sæt børnenes tegninger sammen til en lang strimmel og anbring dem i en filmkasse (se Undervisning, den største kaldelse: Hjælpemateriale til undervisning i evangeliet, *1999, s. 167) og vis det for børnene den følgende uge. Syng sange eller salmer, mens børnene kigger på deres billeder.*

2. På seks stykker papir tegner du enkle figurer, der repræsenterer far, mor, søster, bror, bedstemor og bedstefar. Sæt børnene i en rundkreds og syng en sang eller salme om venlighed, mens de lader figurerne gå rundt i kredsen. Hver gang sangen er forbi, skal de børn, der sidder med et billede, fortælle om noget, som de kunne gøre for at vise kærlighed til den pågældende person i deres familie. Lad hvert barn tegne figurer, der repræsenterer hans eller hendes familie. Lad børnene tage figurerne med hjem og benytte aktiviteten til en familieaften. □

VI ÆRER FRELSEREN VED AT HOLDE VORE PAGTER

Vor Frelser Jesu Kristi uforlignelige gaver har bragt os i en evig gæld til ham. Hans fuldkomne retfærdighed og urokkelige omsorg er et mønster, som vi bør følge, og hans forsoning overvandt den fysiske død og gjorde det muligt for os at opstå. Hans forsoning gjorde det også muligt for os at arve evigt liv, hvis vi omvender os og modtager frelsens ordinancer.

ET PAGTSSLUTTENDE FOLK

Hvordan kan vi dog vise vores kærlighed og taknemlighed til Frelseren? Herren har sagt: »Enhver, der tilhører denne Kristi kirke, skal iagttage og holde alle kirkens bud og pagter« (L&P 42:78). Vi ærer Frelseren på den måde, som han har bedt os om, nemlig ved at holde hans bud og ære vore pagter.

Begyndende med dåben indgår vi alle dybt personlige pagter med Herren. Og når vi gør det, modtager vi visse lovede velsignelser. Eftersom Herren er fuldkommen, ved vi, at han holder sine løfter til os: »Jeg bryder ikke min pagt, jeg ændrer ikke, hvad jeg har lovet« (Sl 89:35). Men eftersom vi er ufuldkomne, skal vi altid stræbe efter ikke alene at være pagtssluttere, men også pagts*holdere*, idet vi omvender os og udviser tro på Jesu Kristi magt til at tilgive og ophøje os.

DE PAGTER, VI HOLDER

Bonnie D. Parkin bemærkede, mens hun var rådgiver i Unge Pigers hovedpræsidentskab: »Vi taler så ofte om at indgå og holde pagter, men præcis hvad betyder det? Ved dåben viser vi, at vi er villige til at ›bære hinandens byrder … sørge med dem, som sørger … trøste dem, der har trøst behov og stå som Guds vidner til alle tider, i alle ting og på alle steder‹ (Mosiah 18:8-9). Og det er kun begyndelsen! I templet indgår vi endvidere pagt om at være lydige, at ofre, at holde os selv rene og værdige, at bidrage til udbredelsen af sandheden, at være kyske, at bede, at efterleve evangeliet og at være evigt trofaste« (»Højtideligholdjeres pagter«, *Stjernen*, juli 1995, s. 79).

To medlemmer af St. Niklaas Gren i Antwerpen Stav i Belgien viser, hvad det vil sige at holde disse evangeliske pagter. Jeanine Craet blev medlem af Kirken for små 25 år siden. Hendes trofaste tjeneste selv i kristetider blev et lys for mange, deriblandt hendes nabo, Paula Buysse, som blev døbt efter at søster Craet havde aflagt sit vidnesbyrd for hende. Mange år senere blev søster Craet ramt af en hjerneblødning og gik i koma. Søster Buysse, som virkede som hjælpeforeningspræsidentinde, tilbragte mange timer ved sin venindes side, mens hun talte, læste og sang for hende. Da søster Craet endelig vågnede af sin koma og var delvist lammet, hjalp søster Buysse med at pleje hende. Søster Craet genvandt langsomt evnen til at tale. Den første søndag, hvor søster Craet var i Kirke igen, aflagde hun sit vidnesbyrd. Skønt hun sad i kørestol, takkede hun Herren for hans velsignelser og bad ham om hjælp til at komme sig helt – så hun fortsat kunne tjene ham.

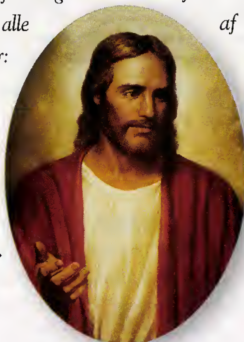
Eftersom vi har lovet at påtage os Herrens navn, at adlyde hans bud og at holde vore pagter, vil vores kristne tjenestegerning og tro bringe Frelserens navn hæder og ære. Og han vil til gengæld velsigne og styrke os. □

ILLUSTRERET AF GERALD ROGERS

»Vær ikke vantro, men troende«

En stor del af livet er en lektion i tro. Her på jorden, hvor vi er afskåret fra at se den virkelighed, som vi kendte i Faderens nærhed, må vi ofte kæmpe med svagheder, med uindfriede længsler og med usikkerhed. Vi søger mere lys over tågede sandheder eller den guddommelige berøring, der kan helbrede knuste legemer og knuste hjerter. ❦ Præsident Gordon B. Hinckleys vejledning byder på håb og lindrende balsam til alle dem, der kæmper med disse trængsler: »›Vær ikke vantro, men troende‹ (Joh 20:27). Hvad er det, vi skal tro? Tro på Gud, vor evige Fader, at han er vores ånds Fader, vores leder og vores konge. Tro på Herren, Jesus Kristus, vores Forløser, vores Frelser, vores Herre. Tro på det gengivne evangelium, som er blevet bragt her til jorden på mirakuløs og forunderlig vis. Fremelsk i jeres hjerter et levende og kraftigt vidnesbyrd om evangeliets genoprettelse. Tro på Mormons Bog. Vær ikke vantro i kundskaben om, at Guds præstedømme er blevet gengivet til jorden. Tro på det gode. Tro på jer selv. Tro på, at hver eneste af jer er et barn af Gud med guddommelig fødselsret« (møde i Cape Town i Sydafrika, den 20. februar 1998). ❦ I de følgende beretninger fortæller medlemmer om de velsignelser og det håb, de har modtaget, når de har stræbt efter at være troende.

Dødens skygge hvilede på hendes ansigt

Victoria Ekong

Nogle måneder efter vores dåb stod min mand og jeg over for uventede vanskeligheder. Nogle af vores vanskeligste prøvelser omfattede vores børn. Det syntes, som om der ikke gik en uge uden et af dem blev indlagt på hospitalet.

Disse prøvelser stod på gennem næsten to år. Vores indtægt som offentligt ansatte i Nigeria gik til hospitalsregninger. Vores økonomiske trængsler var så alvorlige, at min mand og jeg måtte sælge mange af vore ejendele blot for at kunne købe mad. Jeg måtte sågar sælge noget af mit tøj. Vi havde mistet alt det, som vi havde arbejdet for. Men ingen af disse prøvelser rystede vores tro. Vi forblev aktive i vores gren og tro mod vore pagter. Selv når vi ikke havde penge til busbilletter, gik vi til kirke søndag morgen.

Så en decemberaften i 1997 blev vores datter Pricilia syg. Hun fik høj feber, og hun gylpede blod op. Min mand var ikke hjemme, og jeg var

Jeg kunne se dødens skygge på min datters ansigt. På en eller anden måde lykkedes det mig at få hende ned fra vores lejlighed på tredje sal ved at bære hende på min ryg.

PORTRÆT AF FRELSEREN, AF DEL PARSON; ILLUSTRERET AF BRIAN CALL

helt ude af den og meget bange. Jeg kunne se, at dødens skygge hvilede på hendes ansigt.

Mens jeg bad om hjælp, tilskyndede Ånden mig til at tage hende med hen til vores grenspræsident, som boede langt fra os. På en eller anden måde lykkedes det mig at få hende ned fra vores lejlighed på tredje sal ved at bære hende på min ryg, og vi kom ud på gaden. Det var for sent at finde en bus, så jeg prøvede desperat at praje en taxi.

Den første taxichauffør, som stoppede, nægtede at tage os med, for han sagde: »Jeg vil ikke have et lig ind i min bil.« Men den næste chauffør reagerede på mine bønner og hjalp os, selv om jeg ikke havde nogle penge. Da vi nåede frem til det boligkompleks, hvor grenspræsidenten boede, nægtede portvagten at lukke os ind. Men han ringede til grenspræsidenten, som kom ud og bar Pricilia op i sin lejlighed. Han lagde hende på sin sofa, anbragte sine hænder på hendes hoved og gav hende en velsignelse. Jeg hørte ham sukke og gøre en pause, inden han fortalte Pricilia, at det endnu ikke var tiden, hvor hun skulle vende hjem, og at hun skulle kæmpe for at leve.

Straks efter velsignelsen åbnede Pricilia sine øjne. Vi tog hende hen til hospitalet, hvor vi fik at vide, at hun led af hjernemalaria. Vi fik også at vide, at denne lidelse kunne være dødelig. De næste otte dage lå hun bevidstløs på hospitalet. Lægerne mente ikke, at hun ville overleve.

Den dag, hvor Pricilia blev udskrevet – sund og normal – fortalte lægen mig, at det var sjældent, at et menneske, der havde været så syg, som hun havde været, overlevede. Og de, der overlevede fik som regel livsvarige mén af det. »Pricilia er en heldig pige,« sagde han. Men jeg vidste, at hendes helbredelse ikke havde noget med held at gøre. Hun var blevet reddet af præstedømmets magt.

I dag er Pricilia en rask og glad pige. Hun har ikke været syg en eneste dag, siden hun blev udskrevet fra hospitalet. Hun er alt, hvad forældre kunne ønske sig af en datter. Desuden er al den sygdom, der plagede familien, forsvundet. Vi har overlevet trængslerne og er blevet rigt velsignet.

»Og hvad har du så lært?«

Lael J. Woodbury

Hendes spørgsmål rystede mig ikke ligefrem, men det var uventet. Men vi ventede på, at andre skulle slutte sig til os ved beseglingssessionen, talte vi om vejr og vind – om sneen og lysekronen – men efter et øjeblik vendte den unge kvinde sig om mod mig og spurgte: »Hvor længe har du været besegler?«

Den unge kvindes ansigt lyste op. »Den dag, hvor jeg blev beseglet til mine forældre, var for mig begyndelsen på evigheden,« sagde hun.

»Jeg er i mit 19. år nu,« sagde jeg.

»Og hvad har du så lært?« spurgte hun.

Til at begynde med blev jeg hende svar skyldig. Jeg havde aldrig overvejet det spørgsmål.

Jeg granskede min hjerne efter mulige svar. Jeg overvejede at sige: »Jeg har lært, hvor fuldkomne mennesker kan virke her i templet.«

Jeg tænkte på at svare: »Jeg har lært at værdsætte ordinancerne – deres enkelhed, deres ældgamle oprindelse, deres dybe betydning.«

Men jeg vidste, at hun søgte efter essensen af mine erfaringer. Og pludselig fandt jeg ord til at udtrykke det, som jeg vidste.

»Jeg har lært, at familien er grundlaget for evigheden,« sagde jeg. »Det vigtigste formål med Kirken og alt det, vi foretager os, er at gøre det muligt for familier at være sammen i evigheden.«

Hun sad ubevægelig, mens hendes øjne så ind i mine.

»De ordinancer, som udføres i templet, giver mennesker magt,« sagde jeg. »De gør evige familieforhold mulige. I templet oplever jeg, at familie og kærlighed er synonymer. Det er, hvad jeg har lært.«

Hendes ansigt lyste op. »For et par måneder siden vendte jeg hjem fra min mission og begyndte at udføre tempelordinancer for min far og mor. Jeg blev beseglet til dem for evigt. Nu føler jeg mig for første gang som et helt menneske. Visheden om, at jeg er beseglet til min familie, har givet mig et ståsted. Den dag, hvor jeg blev beseglet til mine forældre, var for mig begyndelsen på evigheden. Jeg er så lykkelig, når jeg er her i templet.«

Jeg så på hendes smilende ansigt. Gennem mine tårer kunne jeg se hendes. Hver gang jeg besøger templet, tænker jeg på den søsters ansigt og på den evige velsignelse, som det er at være beseglet til vores familie for evigt.

Min fars tro

Ricardo Enohi, som fortalt til Mark D. Christiansen

Begge mine forældre blev født i Japan. De kom til Brasilien, før jeg blev født, og jeg voksede op som portugisisktalende. Da jeg var syv, blev de skilt.

Ligesom så mange andre unge mennesker havde jeg problemer, da jeg trådte ind i puberteten. Jeg skændtes tit med min far, som jeg boede hos. Jeg tillagde mig også nogle dårlige vaner. Da jeg var 15, begyndte jeg at drikke spiritus og ryge. Da jeg var 17, begyndte jeg at tage stoffer. Jeg ville bare more mig,

Da jeg fornemmede, at hun havde noget på hjerte, stillede jeg hende det samme spørgsmål: »Hvad har du lært?« spurgte jeg.

Hendes læbe dirrede et øjeblik. »Jeg har lært, at det, du siger, er sandt,« sagde hun til sidst. »Familien er det, som Kirken – og templet – drejer sig om. Det er derfor jeg er her – for min familie.«

»Hvad mener du?« spurgte jeg.

»Min far var god mod mig, men min mor døde, da jeg var lille,« sagde hun. »De blev aldrig gift. Da jeg var 13, døde min far. Og så fandt jeg evangeliet – eller rettere, det fandt mig.«

og jeg mente ikke, at det, jeg gjorde, kunne skade mig. Selv om jeg havde mange venner, følte jeg mig ensom. Jeg spekulerede over, hvad formålet med livet mon var.

Det var min far, der viste mig vej ud af ensomheden. Han var kristen og nærede en stærk tro på Gud. En dag blev han lammet efter en alvorlig sygdom, og lægerne fortalte ham, at han aldrig ville komme til at gå igen. Men en uge senere tvang han sig selv til at begynde at gå igen ved at bruge væggen som støtte. »Forstår du,« sagde han, »jeg tror på Gud, og jeg ved, at med hans hjælp kan jeg overvinde mine problemer.« Hans ord gjorde indtryk på mig, men der skulle gå noget tid, før jeg fandt ud af, hvor stærkt de havde slået rod i mit hjerte.

Kort efter at min far var begyndt at gå igen, modtog jeg et brev fra min mor. Hun var vendt tilbage til Japan og arbejdede på en fabrik i Fukui. »Kom til Japan,« skrev hun. »Jeg kan skaffe dig et job.« Jeg blev begejstret for tanken om at bo i mine forfædres land og besluttede at rejse.

Da jeg ankom i 1992, blev jeg forbløffet over den teknologi og de bekvemmeligheder, som fandtes i landet. Men jeg stod også over for mange nye udfordringer. Jeg havde fået et job, men selv om jeg så japansk ud, kunne jeg ikke tale japansk. Jeg kæmpede for at lære sproget. Mine kolleger var ikke altid lige tålmodige med mig.

Trods min kristne baggrund havde jeg aldrig været i kirke eller læst regelmæssigt i Bibelen. Men nu hvor jeg stod over for disse hindringer, kom jeg i tanke om, hvordan min fars tro havde givet ham styrke. Mine tanker vendte sig mere og mere til Gud.

En dag, da jeg gik inde i byen, kom to unge mænd hen til mig. En af dem så ikke japansk ud, men han tiltalte mig på japansk, da han præsenterede sig.

Jeg sagde: »Undskyld, men jeg taler ikke japansk. Taler du engelsk?«

Han svarede: »Ja, selvfølgelig! Jeg er amerikaner!«

Den unge mand begyndte at tale engelsk, som jeg havde lært i skolen. Han fortalte mig, at han og hans kammerat var missionærer fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. De talte kort om Jesus Kristus og indbød mig til at komme i kirke. Jeg tøvede, men sagde så ja til at komme.

Min fars udholdenhed i trængsler gjorde indtryk på mig, men det var først da jeg traf missionærerne, at jeg blev klar over, hvor stærkt min fars tro havde slået rod i mit hjerte.

Det første møde jeg overværede var et faste- og vidnesbyrdmøde. Jeg kom lidt sent, og da jeg trådte ind i kirkesalen, stod en ung kvinde og græd og fortalte, hvordan evangeliet havde hjulpet hende med hendes problemer. Efter at have lyttet til hende og nogle af de andre medlemmer indså jeg, at de alle sammen havde problemer. De var ikke fuldkomne, og det var de godt klar over. Men jeg kunne også se, at de havde noget stærkt indeni. Deres tro på Gud hjalp dem. *Med sådan en tro,* tænkte jeg, *kunne jeg måske også overvinde mine problemer.*

Jeg blev ved med at komme i Kirken, og jeg tænkte ofte over det, som jeg lærte der. Jeg læste også i Mormons Bog. En dag tog jeg imod opfordringen til at spørge Gud, om det, jeg havde lært, var sandt. Mens jeg bad, var der noget, som rørte mit hjerte, og jeg tænkte: *Det her er det rette. Jeg tror allerede på Gud. Nu er tiden inde til at følge ham.*

Mens jeg fortsatte med at bede og overvære møderne, fortsatte Ånden med at lede mig. Til sidst sagde jeg til

ældsterne, at jeg gerne ville undervises. Jeg ville følge Gud og vende tilbage til hans nærhed en skønne dag. Jeg blev døbt den 21. juni 1993.

Som medlem af Kirken fandt jeg fornyet styrke til at møde mine prøvelser i Japan. Og efter at have forberedt mig inderligt, blev jeg kaldet til at tage på mission. Til min overraskelse blev jeg kaldet til missionen i São Paulo i Brasilien. Jeg glædede mig meget til at forkynde evangeliet i mit hjemland.

Når jeg ser tilbage på mit gamle liv, kan jeg se, hvor blind jeg har været. Vi kan gå gennem livet på den rigtige måde eller den forkerte måde. Til at begynde med valgte jeg den forkerte måde. Jeg vidste, at Gud eksisterede, men jeg var ikke parat til at følge ham. Så rørte evangeliet mit liv. Nu ved jeg, at det at følge vor Frelser er den eneste vej til sand lykke. □

Den levende profets ord

Råd og vejledning fra præsident Gordon B. Hinckley.

VI ÆRER JESUS KRISTUS

»Vi ærer vor evige Faders elskede Søn. Det var Jesus, hans Førstefødte, som forlod sin herlighed i Faderens nærhed for villigt at komme ned på jorden som den lovede Messias. Han gjorde for os, hvad vi ikke selv kunne gøre. Han har tilført vor jordiske eksistens mening. Han har givet os det evige livs gave. Han var og er Guds Søn.«[1]

MORMONS BOG: ENDNU ET VIDNE

»Tro på, at Mormons Bog er endnu et vidne om Guds Søn. Denne bog er fremkommet som et yderligere vidnesbyrd til verden om de storslåede sandheder om Mesteren, som blev fremsat i Bibelen. Bibelen er den gamle verdens vidne. Mormons Bog er den nye verdens vidne, og sammen bærer de vidnesbyrd om Herren Jesus Kristus.

Jeg kan ikke forstå, hvorfor mennesker fra andre trossamfund ikke kan anerkende Mormons Bog. Man skulle da tro, at de søgte efter yderligere vidnesbyrd om Bibelens storslåede og højtidelige sandheder. Vi har det vidne, mine brødre og søstre, denne vidunderlige, inspirerede bog, som bekræfter ægtheden og sandheden af Guds Søns guddommelige natur. Gud være lovet for dette dyrebare og vidunderlige vidnesbyrd. Lad os læse det. Lad os dvæle ved dets sandheder. Lad os lære det budskab at kende og blive velsignet derved.«[2]

ET LØFTE TIL UNDERSØGERE

»Jeg vil gerne byde velkommen til enhver mand, enhver kvinde eller ethvert barn, som ikke er medlem af denne Kirke og opfordre jer til at fortsætte jeres undersøgelse af Kirken. Lad jeres sind være åbent. Lyt til det, som missionærerne belærer jer om. Gå på knæ og bed til Herren og spørg ham, om det er sandt eller ej. Jeg lover jer, at hvis I vil gøre det i ydmyghed og tro, så vil I ved Helligåndens kraft få sandheden af dette storslåede værk at vide, og I vil få en forsmag på en lykke, som I aldrig før har kendt. Gud velsigne jer, vore kære venner, som måske ikke deler vores tro. Må lyset og kraften og forståelsen hvile på jer og bringe sandheden ind i jeres hjem.«[3]

MEDLEMSSKAB I HERRENS KIRKE

»Vores medlemskab i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er dyrebart. Det er ikke noget simpelt eller hverdagsagtigt. Dette er Guds Kirke og rige. Det er Guds rige på jorden. Dette er hans værk, som vi tager del i, og der findes ikke noget vigtigere værk i hele verden end dette. Det drejer sig om evig frelse for alle Guds sønner og døtre, både de, der lever, de, der har levet på denne jord, og de, som kommer til at leve her. Intet andet folk har nogensinde fået større og mere omfattende befaling, end vi har, I og jeg. Vores opgave, som vi har fået tildelt af Herren, omfatter hele menneskeheden. Vi må yde lidt mere, være lidt venligere, være lidt bedre, enhver af os, end vi hidtil har været.«[4]

VI ER ET EJENDOMSFOLK

»Vi er et ejendomsfolk. Der er noget sundt ved jer, som er smukt og vidunderligt. Vi ryger ikke, vi drikker ikke, ja, vi drikker end ikke te og

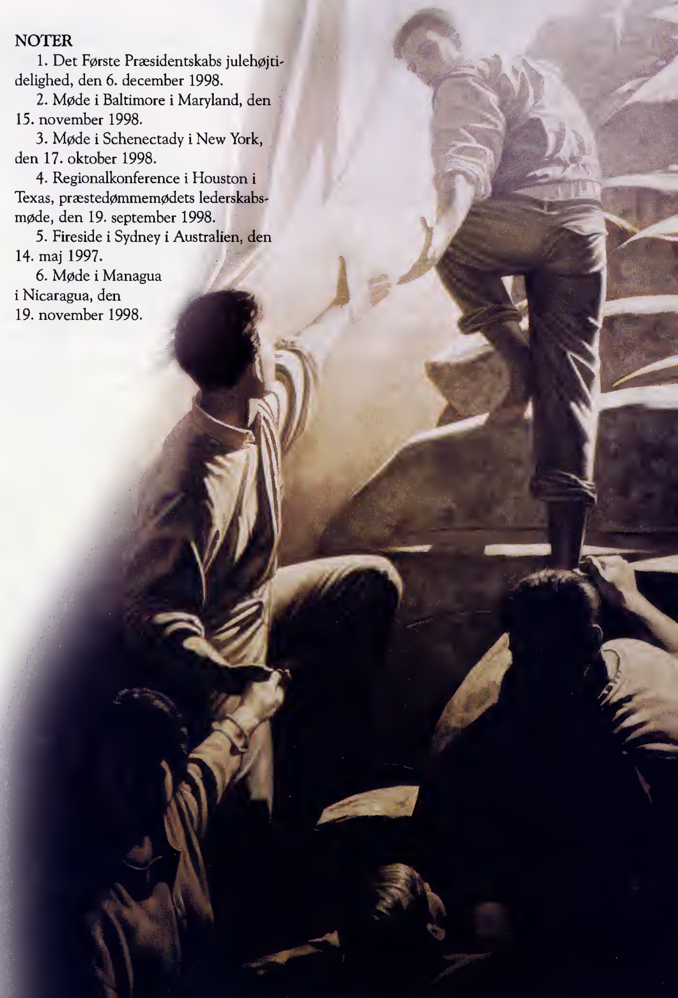
kaffe. Det virker underligt på mange mennesker. Vi udfører stedfortrædende arbejde for de døde. Vi belærer om, at ægteskab i Herrens hus er for tid og al evighed, at familier faktisk kan være sammen for evigt. Vi er et ejendomsfolk, og himlen være lovet for det. Hvis verden fortsætter i den retning, som den nu bevæger sig i, hvor familier splittes, pornografi ses overalt, og narko og den slags vinder frem, så vil vi komme til at stå endnu mere udenfor. Gud har velsignet os gavmildt og venligt og stort. Hvor bør vi dog være taknemlige.«[5]

TIENDE

»Angående tiendebetaling, så er det Herrens lov. Han har givet befalingen. Han har givet løftet. Han har magt til at indfri sit løfte. Det er mit vidnesbyrd, at han gør det. Det kræver tro, når vi ikke føler, at vi har nok, men han har lovet, at himlens vinduer vil blive åbnet og velsignelser udøst over os. Lad os sætte vores lid til ham. Lad os prøve ham. Lad os tage ham på ordet. Lad os holde hans bud. Lad os vandre retskaffent for Herren som hæderlige, ærlige, flittige og troende mænd og kvinder.«[6]

NOTER

1. Det Første Præsidentskabs julehøjtidelighed, den 6. december 1998.
2. Møde i Baltimore i Maryland, den 15. november 1998.
3. Møde i Schenectady i New York, den 17. oktober 1998.
4. Regionalkonference i Houston i Texas, præstedømmemødets lederskabsmøde, den 19. september 1998.
5. Fireside i Sydney i Australien, den 14. maj 1997.
6. Møde i Managua i Nicaragua, den 19. november 1998.

TIL VENSTRE: FOTO: JED CLARK; *TIL HØJRE:* OPSTIGNINGEN, AF DAVID LINN, GENGIVET MED TILLADELSE FRA KIRKENS MUSEUM FOR DE SIDSTE DAGES HELLIGES KUNST OG HISTORIE

En stærk grundvold i Tysk

Med sit fundament af 160 års trofast medlemsvirke er Kirken i Tyskland godt rodfæstet og er ved at blive bedre kendt i landet.

Paul VanDenBerghe

FOTO: FORFATTEREN; KORT: THOMAS S. CHILD

Gottfried Richter, der nu er 79, ser tilbage på et næsten livslangt virke i Kirken, som begyndte dengang, da det var vanskeligt at være sidste dages hellig i hans land. Efter fire og et halvt års ophold i russiske fangelejre vendte han hjem til Karl-Marx-Stadt (nu Chemnitz) i den kommunistisk styrede Tyske Demokratiske Republik (DDR). Gennem en veninde, der senere blev hans hustru, fandt han Kirken og blev døbt i 1951. I 1952 fik han og Gertraude deres første barn. Det følgende år blev han kaldet på fuldtidsmission. Det var en tid, hvor det at være sidste dages hellig automatisk vakte det hemmelige politis mistanke. Sådan var det i mange år, mens han virkede som distriktspræsident og senere i præsidentskabet for missionen i Dresden. Nu tjener den tidligere krigsfange Herren i et genforenet Tyskland som besegler i templet i Freiberg.

»Efter krigen var der mange ældre medlemmer, men ikke ret mange unge mennesker, men det har ændret sig meget. I dag er der mange unge medlemmer. Og det er helt specielt,« siger bror Richter med et bredt smil. »De gifter sig med hinanden i Kirken og opdrager stærke børn i evangeliet. I overmorgen skal jeg besegle et ungt par i

Gertraude og Gottfried Richter fra Chemnitz ward i Dresden Stav.

land

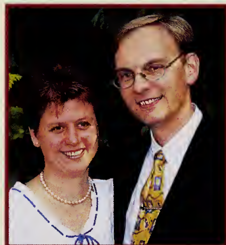
Yderst til venstre: Templet i Frankfurt. *Til venstre:* Detler og Daniela Heitbreders familie sammen med det nye medlem, Inge Buchholz (til venstre). *Herunder:* Biskop Peter Menzel fra Dresden Ward i Dresden Stav sammen med sin hustru, Doris-Georgia. *Baggrund:* Kuplen i Rigsdagsbygningen i Berlin set indefra.

Til venstre: **En blomsterhandler.** ***Herover til venstre:*** **Stavskonference i Berlin.** ***Herover til højre:*** **Winfried Batzke, der er præsident for Berlin Stav, og hans hustru, Petra.** ***Herunder:*** **Wolfgang og Karin Pilz med tre af deres fem børn: Thorsten (bagest), Guido og Ronja (forrest).**

***Til højre:* I Berlin trives nyt og gammelt side om side.**
***Herunder:* Fire generationer af sidste dages hellige: Celine og Philip med deres mor Nicola Reiner; oldemor Erika Berndt; og bedstefar Dieter Berndt.**

templet i Freiberg. De er begge femtegenerationsmedlemmer i Kirken.«

Denne vækst indefra er en af de væsentligste årsager til, at Kirken er modnet og i dag har en stærk grundvold i Tyskland. Udover denne solide grundvold af lederskab og hengiven evangelisk tjeneste er der tre andre områder, hvor Kirken står stærkt: Offentlighedens indtryk af de sidste dages hellige, kirkemedlemmernes måde at tackle problemer på og den måde, hvorpå evangeliet udbredes ved hjælp af missionering.

DER BYGGES PÅ EN SIKKER GRUNDVOLD

Ældste Holger D. Rakow, der er halvfjerdserområdeautoritet i Berlin, siger: »Vi har en stærk grundvold i de tyske stave. Vi har mange hjemvendte missionærer, som har fået familie. Disse ledere er anden-, tredje- og fjerdegenerationsmedlemmer. Deres børn er vokset op i Kirken. De ved, hvad det vil sige at holde familieaften. De ved, hvad det vil sige at bede sammen.« Ja, Kirken er modnet meget, siden sidste dages hellige begyndte at forkynde evangeliet i Tyskland i 1840.

I 1843, fire år før de hellige nåede frem til Saltsødalen, var den første tyske gren allerede oprettet i Darmstadt i Tyskland. Midt i trængslerne voksede Kirken langsomt. Da første verdenskrig brød ud, blev omtrent 200 missionærer trukket ud af omkring 60 grene i Tyskland og Schweiz, men de fleste grene forblev intakte. Missionærer blev atter evakueret under den anden verdenskrig, og medlemmer fortsatte tappert med at efterleve evangeliet. Tyskland, der efter krigen blev opdelt i besættelseszoner, blev endelig genforenet i 1990, så medlemmerne i det tidligere DDR, der faktisk havde været afskåret fra resten af Kirken, kunne blive forenet med deres søskende i Kirken. I dag er der 36.000 medlemmer i Tyskland, organiseret i 14 stave, 92 ward og 96 grene.

Et eksempel på Kirkens indre vækst er Wolfgang og Karin Pilz' familie. Præsident Pilz, der nu virker som førsterådgiver i stavspræsidentskabet i Mannheim Stav i Sydtyskland, er læge og fjerdegenerationsmedlem, hvis oldefar sluttede sig til Kirken i 1894. Præsident og søster Pilz – der begge er hjemvendte missionærer – har fem børn, og deres ældste datter blev for nylig gift i templet i Frankfurt.

Præsident Pilz bakker op om ældste Rakows ord og siger: »Kirken er vokset langsomt, men sikkert her i Tyskland. Det skyldes ikke så meget, at vi får nye omvendte, men snarere at familierne forbliver i Kirken, og deres børn bliver i Kirken og selv stifter familie.«

I et land med 82 millioner indbyggere er Kirkens unge som regel i mindretal i deres lokalsamfund og skoler. »Lærerne ved, at de er medlemmer af Kirken,« siger Karin Pilz. Og fordi de unge har lært at stå fast ved deres tro og være gode eksempler, lægger man mærke til dem. »Da vores datter Kathrin begyndte i skole,« fortsætter Karin, »sagde læreren: ›Du er mormon. Jeg kender en. Han gik ud af skolen sidste år, og han var sådan en dejlig ung mand.‹«

Præsident Pilz siger: »Jeg mener virkelig, at vores børn er beredt til at være stærke. Og det begynder allerede i

Primary. Vi har pragtfulde lærere og klasser i selv de mindre ward og grene.«

FORBEDRINGER INDEN FOR INFORMATIONSTJENESTEN

På grund af den massive modstand i begyndelsen af 1900-tallet, talte mange medlemmer ikke højt om deres medlemskab. Men takket være aktivt engagement i samfundet og en øget indsats fra informationstjenesten er Kirken ved at blive mere respekteret og bedre kendt i Tyskland. »Når vi forbedrer Kirkens omdømme, og når navnet Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige får en god klang i folks ører på grund af vores virke, så åbnes flere døre for missionærerne,« siger Jörn Otzmann, der for nylig er blevet afløst som præsident for den nordtyske Neumünster Stav.

Dieter Berndt fra Dahlem Ward i Berlin Stav tjener som informationschef i Tyskland. Han siger, at Kirken aldrig er blevet mere positivt betragtet i samfundet og i mediernes øjne end i dag. Han siger også, at Kirken har et fremragende forhold til regering og lokalsamfund og andre religiøse organisationer. Tidligere var der næsten ingen kontakt på dette niveau.

Informationschef Monika Dannenberg fra Pinneberg Ward i Neumünster Stav er fjerdegenerationsmedlem, der udskrev velsignelser for sin bedstefar, som tjente som stavspatriark, og lærte at gå ud som besøgslærerinde af sin bedstemor. Søster Dannenberg fortæller om den indsats, som er iværksat i hendes stav, og som minder om den indsats, der ydes overalt i Tyskland. »Vi afholder åbne aktiviteter i alle ward og grene og inviterer offentligheden med. Ofte kommer der journalister, og mange har skrevet positive artikler om Kirken,« siger hun. Naboer, kolleger, lærere, venner og embedsfolk overværer ofte dåb, bryllupsreceptioner eller andre aktiviteter i Kirkens mødesale.

Bagrunden herover: **Monika og Helmut Dannenberg med deres sønner Jonathan og Florian.** ***Indsat herover:*** **Monika Dannenberg foran en kirkebygning.**

Også i andre dele af Tyskland er Kirkens medlemmer åbne over for folk fra andre trossamfund. For eksempel fortæller Hans-Joachim Egly, der er præsident for Düsseldorf Stav, som ligger ved landets

Indsat til venstre: **En slægtshistorisk udstilling på Tysklands største sommermarked »Dig og din verden«.**

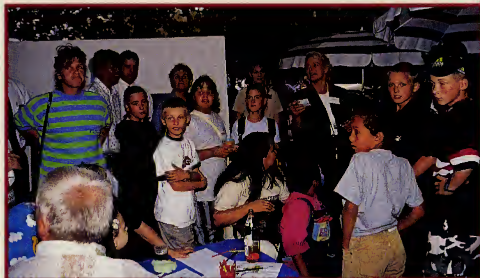

Til venstre: **Udsigt over Dresden.** ***Herover til venstre:*** **Jörn Otzmann, der for nylig er blevet afløst som præsident for Neumünster Stav.** ***Herover til højre:*** **I Dresden fejrer sidste dages hellige venner Enrico Preissler og Tina Koschnickes forlovelse (forrest i midten).**

Herunder: **En kirkeudstilling ved »Dig og din verden«. *Til højre:* Udsigt over Berlin.**

vestgrænse mod Holland og Belgien, om det byorkester, som hans stav har organiseret. To gange om året samles omkring 50 amatørmusikere, hvoraf de fleste er ikkemedlemmer, i stavscentret for at øve sig og afholde koncert. De overværes som regel af omkring 250 mennesker, og både medlemmer og ikkemedlemmer kommer for at nyde koncerten.

I Nordtyskland indeholder et halvårligt radioprogram regelmæssigt positive oplysninger om Kirken. Og for nogle få år siden sendte en større tv-station en udsendelse om Kirken, hvor man fortalte om UP- og AP-organisationerne, slægtshistoriske centre og tempeltjeneste og familieaften.

I Sydtyskland forklarer stavspræsident Heinz Schwing fra Stuttgart Stav, at ni af de tretten kirkebygninger i hans stav rummer slægtshistoriske centre, der bliver flittigt besøgt af ikkemedlemmer. Han taler også begejstret om, hvordan man tilbyder folk i byen gratis videofilm om Frelseren. Disse bånd uddeles personligt af medlemmerne til deres venner og naboer. Ofte inviterer medlemmerne gæster hjem, så de kan se filmen, og bagefter forærer de dem videofilmen.

Præsident og søster Pilz, der er medlemmer af Darmstadt Ward, fortæller om deres datters tempelvielse. »Vi inviterede mange mennesker til en bryllupsfest i kirkebygningens aktivitetssal,« siger søster Pilz, »og der kom omkring 300. Mange af dem var ikkemedlemmer.« Præsident Pilz tilføjer: »Selv lærere og klassekammerater deltog. Det ville de aldrig have gjort, da jeg var ung. De ville aldrig have besøgt en SDH-kirke.« Gæsterne var meget imponerede af Kirken, siger søster Pilz. »De lærere, der overværede det, fortalte andre lærere om det. Det er den form for missionering, vi nu kan udføre, så vores venner og naboer kan se, hvilket dejligt fællesskab vi har i Kirken.«

Hvert år støtter medlemmer og missionærer fra Hamborg og Neumünster Stave og Hamborg-mission

ET LOVET TEMPEL

Præsident Thomas S. Monson, der i dag er førsterådgiver i Det Første Præsidentskab, besøgte den kommunistisk styrede Tyske Demokratiske Republik (DDR) for første gang i 1968. Da præsident Monson mødtes med en gruppe sidste dages hellige i Görlitz, bedrøvedes han, fordi han var klar over, at disse medlemmer ikke fuldt ud kunne nyde mange af evangeliets velsignelser: De havde ikke nogen patriark, ingen ward eller stave – kun grene, og de kunne ikke besøge templet. »Jeg stod ved talerstolen,« sagde han, »og med tårer i øjnene og en stemme, der var grødet af følelser, lovede jeg folket: ›Hvis I forbliver loyale og trofaste mod Guds bud, så vil I få lov at nyde alle de velsignelser, som Kirkens medlemmer andre steder nyder‹« (»Tak til Gud«, Stjernen, juli 1989, s. 47).

Syv år senere vendte præsident Monson tilbage til DDR, og den 27. april 1975 opsendte han en bøn, der genindviede landet til evangeliets fremgang. Blandt hans anmodninger om guddommelig hjælp til at oprette fred og åbne for missioneringen var denne bøn: »Himmelske Fader, vil du bane vejen, så de trofaste kan få det privilegium at besøge dit hellige tempel« (Thomas S. Monson, *Faith Rewarded,* 1996, s. 36).

Da disse velsignelser blev lovet, kunne man ikke have forestillet sig opfyldelsen af dem. Manfred Heller, førsterådgiver i biskoprådet i Dresden ward, forklarer, at før 1985 havde kun meget få haft mulighed for at modtage templets velsignelser. Man skulle søge tilladelse fra myndighederne til at rejse ud af landet. I sjældne tilfælde fik pensionister den nødvendige tilladelse og rejste til Schweiz for at modtage deres begavelse.

Efter at man i flere år havde undersøgt alle mulighederne, kom svaret. Præsident Monson sagde: »Takket være mange medlemmers faste og bøn, foreslog regeringens embedsfolk meget naturligt: I stedet for at lade jeres medlemmer rejse til Schweiz for at besøge et tempel, hvorfor bygger I så ikke bare et tempel her i Den Tyske Demokratiske Republik? Forslaget blev godkendt, en grund blev udpeget i Freiberg, og der blev taget første spadestik til et smukt Guds tempel« (»Tak til Gud«, *Stjernen,* juli 1989, s. 47).

Den 29. juni 1985, fire år før Berlinmurens fald, blev templet i Freiberg indviet. I løbet af de to uger lange åbenthus-arrangement, der gik forud for indvielsen, besøgte omkring 90.000 mennesker templet. Tusinder stod i kø i op til fem timer i regn for at se det nye tempel. Og nu har tusinder af trofaste sidste dages hellige modtaget deres tempelvelsignelser i dette hellige hus.

»Jeg kan huske, da præsident Monson kom og indviede grunden,« siger Winfried Batzke, der er præsident for Berlin Stav. »Og nu har jeg set, hvordan hans løfter er blevet opfyldt, lidt efter lidt.«

***Til venstre:* Unge mænd fra Frankfurt Ward i Frankfurt Stav.**

hinanden ved Tysklands største sommermarked, der kaldes »Dig og din verden«. Kirkens udstilling omhandler slægtsforskning og familier i almindelighed, og der er computere, hvor folk kan søge i genealogiske optegnelser. Gæster ved standen kan sågar blive fotograferet og få billedet trykt på et personligt stamtræ. Ved dette marked og andre lignende begivenheder, hvor udstillingen anvendes, kan folk få udleveret eksemplarer af Mormons Bog og andre af Kirkens materialer. Ved

sommermarkedet i 1999 fik missionærerne flere end 50 navne og adresser på folk, der var interesseret i at høre mere om Kirken. Præsident Otzmann siger, at udover at finde slægtshistoriske navne, »sagde mange mennesker, at de havde fundet noget, som de længe havde søgt efter.«

STYRKE I MODGANGEN

Inden for denne europæiske nation – som er en af verdens fem rigeste lande – er der selv nu skærende kontraster mellem den økonomiske virkelighed i de østlige og vestlige dele af Tyskland. Mens kirkeledere i det tidligere DDR taler om udfordringer i form af

arbejdsløshed og økonomiske kriser, taler ledere fra andre dele af Tyskland om en social selvtilfredshed, der fører folk væk fra religion. Præsident Schwing fra Stuttgart Stav i Sydtyskland siger: »Folk er som regel tilfredse med deres tilværelse og samfundet, og de er ikke interesseret i at høre om religion.«

Da Berlinmuren faldt i november 1989, oplevede DDR en ny frihed. »Nu nyder vi stor frihed,« siger bror Richter fra Chemnitz. »Men friheden rummer også sine farer.« Især misbrug af den nyfundne frihed. Siegfried Sacher, der er præsident for Dresden Stav, udtrykker det på denne måde: »Med alle de nye muligheder og frihed følger et ansvar for at forvalte den frihed – at organisere sin tid og sine midler, så man kan tjene Herren.« Men præsident Sacher forklarer, at Kirkens medlemmer flittigt bruger deres tid og talenter på at styrke Herrens rige.

I forbindelse med den øgede frihed oplever man de samme vanskeligheder, som plager det meste af verden i dag: Et verdsligt klima, der fremmer umoral og fråds. »Usømmelig påklædning betragtes som noget normalt,« siger præsident Otzmann. »Nogle andre kirker er begyndt at erklære, at homoseksualitet er acceptabelt, og at det er rigtigt at leve sammen uden at være gift. Narko og spiritus knuser flere og flere familier. Vi må beskytte os selv og vore unge mod disse farer.« Evangeliet er et fristed fra disse skadelige tendenser – et fristed, der anerkendes selv af folk uden for Kirken.

Da Francesca Morelli traf missionærerne for tre år siden i Nordtyskland, var hun 16 år gammel og var udsat for et hårdt gruppepres fra sine jævnaldrende. »To uger før jeg traf missionærerne,« siger hun, »var der nogle af mine venner, der ville have mig til at begynde at tage stoffer. Så mødte jeg missionærerne, og alt ændrede sig.«

Efter at være blevet undervist i flere uger ville Francesca døbes, men hendes mor var meget imod

***Til venstre:* Anneliese Schaak og hendes barnebarn Jana fra Neukölln Ward i Berlin Stav. *Indsat fra oven:* Gisela og Manfred Heller fra Dresden Ward; et landskab fra Sydtyskland; Gerhild og Siegfried Sacher.**

Til højre: **Thomas Gehlauf fra Dresden Ward.** ***Herunder:*** **Pierina Valvo og hendes datter, Francesca Morelli.** ***Nederst:*** **Christa og Karl-Heinz Gensch fra Dahlem Ward i Berlin Stav.**

Kirken. Kun efter megen tiggen og tryglen fik Francesca endelig sin mors tilladelse. Hun blev døbt den 23. november 1997. Medlemmerne i Altona Ward i Hamborg Stav tog kærligt imod hende og fik hende ind i fællesskabet. Især støttede de unge piger hende. »Mine nærmeste venner, som aldrig har svigtet mig, er dem fra Kirken,« siger Francesca.

Efter Francescas dåb har hendes mor fulgt hendes eksempel og er blevet medlem af Kirken. Og Francescas lillebror bliver undervist af missionærerne og ser frem til sin dåb. »Jeg er bare så taknemlig for, at jeg traf missionærerne, mens jeg var så ung,« siger Francesca. »Jeg ved ikke, hvad der var blevet af mig, hvis jeg ikke havde fundet evangeliet.«

FREMGANG INDEN FOR MISSIONERINGEN

Missioneringen har ændret sig drastisk siden bror Richter vendte hjem fra russisk fangenskab for at tjene som missionær i DDR i 1953. Ja, da udenlandske fuldtidsmissionærer fik tilladelse til at virke i DDR igen i 1989, var det 50 år siden, de sidst havde virket i den del af Tyskland. Samme år fik de første missionærer fra DDR lov til at forlade landet og tjene i andre egne af verden.

Nu er der seks missioner i Tyskland, og flere unge tyskere end nogensinde før tager på mission. Præsident Otzmann ser tilbage på sin mission i 1972: »Inden jeg tog på mission, havde der kun været to fuldtidsmissionærer udsendt fra mit ward i Lübeck, og det ward havde eksisteret i 100 år. Siden da har næsten alle de aktive unge mænd og adskillige unge kvinder været på mission. I Neumünster Stav har vi nu 14 missionærer udsendt. Og siden 1991 har der været cirka 65 missionærer udsendt fra staven.« I 1999 var der 172 tyske fuldtidsmissionærer, som tjente rundt omkring i verden.

Thomas Gehlauf fra Dresden ward var med i den anden gruppe af missionærer, der af det kommunistiske styre fik tilladelse til at tjene i andre lande. Han forlod DDR i maj 1990 for at tjene i Colorado og vendte hjem fra sin mission til et genforenet Tyskland. Han mindes begejstringen blandt Kirkens medlemmer i DDR, da fuldtidsmissionærerne kom til landet efter Berlinmurens fald i 1989. Bror Gehlauf siger, at det at tjene som stavsmissionær på det tidspunkt, »var en vidunderlig forberedelse til at tage på fuldtidsmission. Vi havde undervisningsaftaler næsten hver eneste dag indtil kl. 21 eller 22. Og der var dåb næsten hver eneste søndag i et halvt år, efter at missionærerne kom til Dresden.«

KIRKENS HISTORIE I TYSKLAND

1840	De første sidste dages hellige ankommer
1843	Den første gren oprettes i Darmstadt
1852	Den første missionspræsident ankommer til Tyskland; Mormons Bog udgives på tysk
1939	Missionærerne evakueres fra Tyskland, da anden verdenskrig bryder ud
1945	Missionærerne vender tilbage til Vesttyskland, men får ikke lov til at komme ind i den sovjetiske besættelseszone.
1947	Omkring 5000 medlemmer i Dresden fejrer 100 årsjubilæet for pionerernes ankomst til Saltsødalen
1961	Berlinmuren opføres natten mellem den 12.-13. august
1977	Ældste F. Enzio Busche fra Dortmund kaldes til De Halvfjerds' Første Kvorum
1985	Templet i Freiberg i DDR indvies den 29. juni; 29.900 medlemmer (sammenlignet med 13.829 i 1975).
1987	Templet i Frankfurt indvies den 28. august
1989	De første udenlandske missionærer i 50 år ankommer til DDR den 30. marts; de første missionærer forlader DDR for at tjene i andre lande den 28. maj; Berlinmuren falder den 9. november
1990	Tyskland genforenes den 3. oktober
1994	Ældste Dieter F. Uchtdorf fra Frankfurt kaldes til De Halvfjerds Andet Kvorum; og senere til Det Første Kvorum i 1996

TYSKLAND I DAG

Befolkningstal:	82 millioner
Areal:	356.910 kvadratkilometer
Kirkens medlemstal:	36.000
Templer:	2 (Frankfurt og Freiberg)
Stave:	14
Ward:	92
Grene:	96
Missioner:	6
Seminar- og institutelever:	2.232

EN GRUNDVOLD AT BYGGE PÅ

Mens nye medlemmer antager evangeliet i Tyskland og føjer ny styrke, nyt liv og ny livskraft til ward og grene, vokser Kirken stadig indefra. Tusinder af retskafne forældre, der som børn blev belært om evangeliet af deres forældre, der igen havde hørt det fra deres, og de fra deres, opdrager nu endnu en generation af trofaste sidste dages hellige.

Styrken til at overvinde de mange trængsler, som de tyske medlemmer står overfor, ligger i visheden om, at de ikke behøver at møde trængslerne alene. De tilhører et verdensomspændende samfund af hellige. Selv før Tysklands genforening, mens medlemmerne i DDR endnu var afskåret fra resten af Kirken, følte bror Richter fra Chemnitz (som dengang hed Karl-Marx-Stadt) sig ikke adskilt fra sine søskende i Kirken.

Mens bror Richter på dette tidspunkt virkede som medlem af missionspræsidentskabet i Dresden, skulle han anmode om tilladelse til et kirkemøde. Der skulle officiel godkendelse til, før man måtte afholde religiøse møder. Den pågældende embedsmand nægtede at give tilladelsen. Han sagde, at han ikke brød sig om Kirken, fordi den var amerikansk, og fordi dens medlemmer ikke længere havde brug for regeringen, takket være den omsorg og støtte, som Kirken gav dem. Han mente ikke, at Kirken hørte hjemme i DDR.

»Vores Kirke er international,« svarede bror Richter. »Du kan smide mig ud med faldskærm et eller andet sted – et hvilket som helst sted i verden – og jeg vil straks føle mig hjemme i den lokale SDH-menighed. Kan du gøre det samme?« Det kunne embedsmanden ikke svare på, og til sidst gav han tilladelse til, at mødet kunne afholdes.

Præsident Siegfried Sacher siger: »Det er vidunderligt at vide, at der på verdensplan er 11 millioner mennesker, der har det samme vidnesbyrd om Frelseren og det samme vidnesbyrd om hans Kirke.« I Tyskland og resten af verden opfyldes apostlen Paulus' ord: »Så er I da ikke længere fremmede og udlændinge. I er de helliges medborgere og hører til Guds husstand« (Ef 2:19). □

DE 3 SPØRGSMÅL

Denalee Chapman
ILLUSTRERET AF SAM LAWLOR

Da jeg var teenager, betød min frihed og mit privatliv meget for mig. Så jeg brød mig ikke om familiens regel om, at far og mor altid skulle vide, hvor vi var, hvem vi var sammen med, og hvornår vi kom hjem. Men selv om mine søskende og jeg beklagede os over reglen, så adlød vi den.

Mens jeg gik i skole, spillede min 13-årige lillesøster Jenni og jeg på et volleyballhold. Vores hold var hverken det bedste eller det dårligste. Vi spillede bare for sjov.

En af sæsonens mest spændende turneringer, som omfattede flere hold, skulle afholdes en fredag aften på et sted, der lå 40 minutters kørsel fra vores hjem. Jeg havde haft kørekort i mere end et år, så mor og far lod mig køre vores minibus derhen med min lillesøster som passager. Jenni og jeg kom ikke altid lige godt ud af det med hinanden, men vi snakkede rigtig godt på turen hen til kampen. Vi fik rigtig mulighed for at snakke sammen, fordi vi var alene. Aftenen blev lige så sjov, som vi havde håbet på. Da vi havde sagt farvel til vores venner, kørte Jenni og jeg hjem.

Efter et kvarters kørsel – midt på en travl motorvej – løb vi tør for benzin. Det var mørkt, så vi håbede, at vi kunne trille hen til næste frakørsel. Men bilen gik i stå under en motorvejsbro mere end en kilometer fra den nærmeste frakørsel. Vi var bange og bad en bøn. »Kære himmelske Fader,« bad vi, »hjælp os med at finde hjem i sikkerhed.«

Da vi havde afsluttet bønnen, kom jeg i tanke om, at jeg havde lært, at vi i en nødsituation skulle åbne motorhjelmen og sætte noget hvidt på antennen. Så det gjorde vi. Vi vidste, at det blot var et spørgsmål om tid, før en politibil kom forbi og tilbød at hjælpe os. Men tre gange så vi politibiler køre forbi uden at stoppe, selv om vi blinkede med lyset og dyttede i hornet.

Vi var lige ved at blive overmandet af modløshed og besluttede, at det var tid at bede igen. Da vi havde bedt færdig, sad vi med tårerne løbende ned ad kinderne og talte om mulige løsninger. Vi kunne se skiltet fra frakørslen og besluttede at gå hen til den, idet vi håbede at finde en telefon.

Da vi havde gået næsten en halv kilometer, hørte vi køretøjer der nærmede sig og sagtnede farten. Var vores bønner blevet besvaret? Vi vendte os og så to motorcykler komme hen imod os. I det øjeblik følte vi begge stærkt, at vi skulle gå tilbage til bilen.

Inde i bilen klyngede vi os til hinanden for at søge trøst. Og netop som Ånden indgød os fred, kiggede vi ud af ruden og så vores mor og far standse på den anden side af motorvejen. Lettelse og taknemlighed overvældede os, mens vi løb vore bekymrede forældre i møde.

»Hvordan vidste I, hvor vi var?« spurgte vi. Blidt og tydeligt svarede vores forældre, at de vidste, hvor vi var, hvem vi var sammen med, og hvornår vi skulle være hjemme. Og fordi vi altid havde adlydt denne regel, vidste de, at de skulle lede efter os, da vi ikke kom hjem til tiden.

Jeg beklagede mig aldrig mere over mine forældres strenge regler. □

Sådan anvender du novemberudgaven af *Liahona* for 2000

Leder du efter en historie eller et citat til en tale, en lektion, familieaftenen eller en åndelig tanke i seminar? Så kan du måske finde nogle gode ideer i dette nummer af *Liahona*. (Numrene til højre henviser til sidenumrene i dette nummer. L = *Lille Liahona*).

EMNER I DETTE NUMMER

IDEER TIL FAMILIEAFTEN

- »Opnå det gode liv«, side 2: Drøft præsident James E. Fausts ord: »Kirken har ikke og bør efter min mening heller ikke udtale sig om ethvert stridsspørgsmål.«
- »Fra Zion til undergang: Hvad vi kan lære af 4 Nephi«, side 14: Hvilke tre forhold kendetegner folk i Zion? Hvordan kan du styrke disse tre forhold i din familie eller i dit ward eller din gren?
- »Dit fremtidige jeg«, side 22: Lad hvert familiemedlem overveje, hvordan deres liv vil se ud om ti år. Lad hver af dem beskrive, hvad de forestiller sig.
- »Alexandras tro«, side L8: Hjælp børn til at forstå, at selv om vi holder budene og vælger det rette, kan andre stadig være uvenlige eller urimelige mod os. Hvorfor kan Herren ikke lave om på de mennesker, der ikke vil ændre sig?

EFTERLYSNING AF HISTORIER OM MISSIONÆRÆGTEPAR

Har du og din ægtefælle været på mission sammen? Vi opfordrer jer til at indsende beretninger og artikler til Couple Missionary Service, *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; eller via e-mail til CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. Husk at vedlægge fulde navn, privatadresse, telefonnummer og ward og stav.

FOTOILLUSTRATION: STEVE BUNDERSON

Kong Benjamin overdrager riget til Mosiah, af Robert T. Barrett
Efter at kong Benjamin havde undervist sit folk, og de havde påtaget sig Kristi navn, indviede han »sin søn Mosiah som regent og konge over sit folk og [overdrog] ham ledelsen af alle rigets anliggender« (Mosiah 6:3).

Omtrent 160 år efter at den første tyske gren blev oprettet, vokser Kirken indefra, fordi forældre opdrager deres børn i evangeliet,

***I urets retning begyndende fra toppen:* Christoph og Silke Fleege fra Frankfurt Ward i Frankfurt Stav i Tyskland med deres søn Lucas; templet i Frankfurt; templet i Freiberg i Tyskland.**

og ved dåb af omvendte, når medlemmer og missionærer taler med venner og naboer. Se »En stærk grundvold i Tyskland«, side 34.